

10 lat „mokrych”, 10 lat „suchych”

Na Lubelszczyźnie mamy bardzo specyficzną zależność – co 10 lat zmienia się cykl, czyli mamy 10 lat „mokrych”, a potem 10 lat „suchych”
Strony 2-3

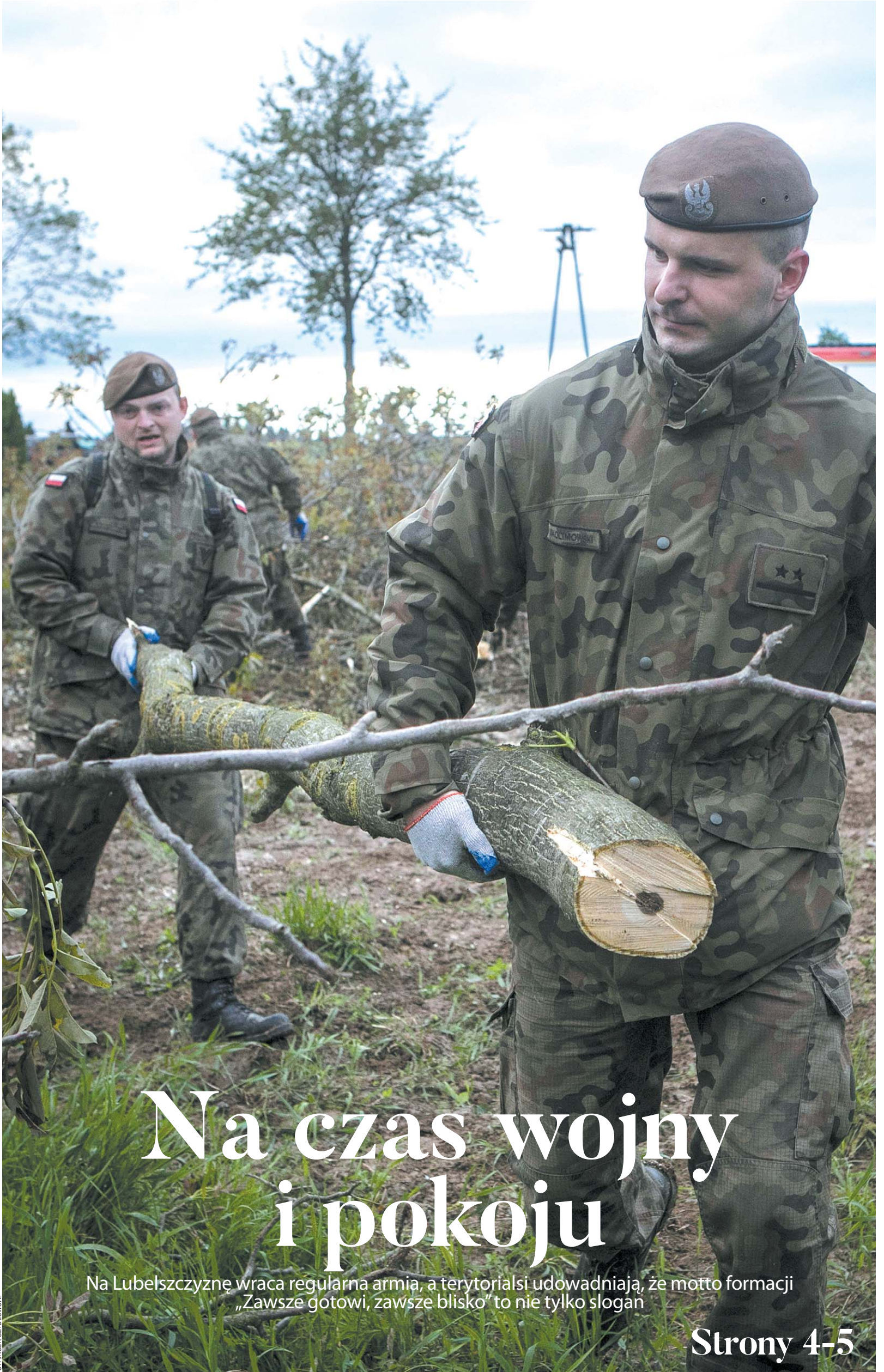
Nie zabierają dzieci. Pomagają

Zawód kuratora sądowego ma już 100 lat. Jego historia zaczęła się m.in. w Lublinie
Strona 7

FOT. PIXABAY

MAGAZYN

Na czas wojny i pokoju

Na Lubelszczyźnie wraca regularna armia, a terytorialsi udowadniają, że motto formacji „Zawsze gotowi, zawsze blisko” to nie tylko slogan

Strony 4-5

WIEJSKA POLECA

Lepiej być przyzwoitym

Prezes PSL Władysław Kosiniak-Kamysz był gościem portalu rp.pl w programie RZECZO POLITYCE. Przekonywał, że nie ma mowy o koalicji z PiSem po jesiennych wyborach.

– Nie będzie żadnej koalicji PSL ze Zjednoczoną Prawicą. PSL woli być

przyzwoitym – zadeklarował. Zaznaczył przy tym, że wpływ na taką decyzję ma to, że na PSL wydano „wyrok śmierci” i od 3,5 roku próbowano wyeliminować jego ugrupowanie. Przypomnił słowa Beaty Mazurek, która mówiła o „eliminacji” PSL z życia publicznego.

Nadchodzi „bykowe”

Wyższe podatki dla bezdziejnych to jeden z pomysłów rządu na przyszłe lata – podał „Rzeczpospolita”. Gazeta dotarła do niejawnego raportu resortu spraw wewnętrznych i administracji. Rządzący jako argument podają, że podobne rozwiązania są w innych krajach europejskich.

Awans

Jak podała Gazeta.pl, była makiżystka Jarosława Kaczyńskiego została szefową gabinetu politycznego minister MSWiA Elżbiety Witek. Natalia Grządziel została na tę funkcję powołana tuż po rekonstrukcji rządu.

Kto, z kim i za ile

Jak obserwuję całą tę branżę (polityczną – dop. red.) to nasuwa mi się określenie „polityczna agencja towarzyska”: kto, z kim i za ile. Jestem przerażony – wyznał Piotr Liroy-Marzec podczas konferencji prasowej.

Jak podaje Gazeta.pl, polityk i muzyk ogłosił na niej, że wraz z Markiem Jakubiakiem opuszcza Konfederację. Politycy tworzą nową formację o nazwie „Federacja” i mają ambitne plany.

Teksańska masakra piłą łańcuchową

Media zastanawiają się, czy prezydent zawetuje wprowadzane niechlujnie zmiany w kodeksie karnym. Tymczasem Tygodnik Powszechny stawia sprawę jasno: W zmianach kodeksu karnego nie chodzi o to, aby były mądre, ale by dokonać ich szybko. W ten sposób można pokazać społeczeństwu, że

szeryf nie stracił impetu i walczy z przestępczością. (...) W teorii legislacji sytuację bezmyślnych i błyskawicznych zmian prawa ilustruje się obrazem małpy z brzytwą. W Polsce grasuje obecnie małpa z piłą łańcuchową – jej działania nie tylko nie przynoszą pożytku, ale mogą spowodować ogromne i nieodwracalne szkody.

Wiosna i Kukiz'15 w Sejmie

Gdyby wybory do Sejmu odbyły się w czerwcu, PiS wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem mogłoby liczyć

na poparcie 34-proc. osób deklarujących gotowość wzięcia udziału w głosowaniu. Platforma Obywatelska zaś (bez koalicji) na 24

proc. – wynika z sondażu Kantar. Jak podaje Interia.pl, do Sejmu weszłyby jeszcze: Wiosna Roberta Biedronia oraz Kukiz'15.

Wojsko na jeden dzień

Rusza kampania MON „Zostań żołnierzem Rzeczypospolitej” – pisze Gazeta Wybor-

cza. W jej ramach Polacy będą mieli okazję wypróbować wojsko i dołączyć do niego na jeden dzień. Mini-

sterstwo obrony liczy na to, że dzięki akcji w jego szeregach przybędzie 10 tys. żołnierzy.

10 lat „m 10 lat „s

ROZMOWA z dr. inż. Krzysztofem Raczyńskim z Zakładu Hydrologii i K

• Kiedy słyszy pan, że w podlubelskich miejscowościach są problemy z dostępem do wody, to myśli pan sobie „niemożliwe”, czy raczej „to było do przewidzenia”?

– W tym momencie dało się to przewidzieć. Na Lubelszczyźnie mamy taką bardzo specyficzną zależność – mniej więcej co 10 lat zmienia się cykl, czyli mamy 10 lat „mokrych”, a potem 10 lat „suchych”. Zdarza się, że trwa to nieco dłużej, nawet 15 lat, tak jak to było w 1992 roku, kiedy oczekiwaliśmy, że już będzie większa zasobność wód, a dopiero w 1997 roku przyszły intensywne opady, a nawet powodzie.

Nie jest to dla mnie zaskoczenie, że w tym akurat momencie słyszymy, że nie ma wody, jesteśmy pod koniec okresu „suchego”, gdy z większą częstotliwością występują susze. Oczekujemy, że w najbliższych latach zasoby wody będą się zwiększać, ale nie jesteśmy w stanie dokładnie określić, kiedy to nastąpi.

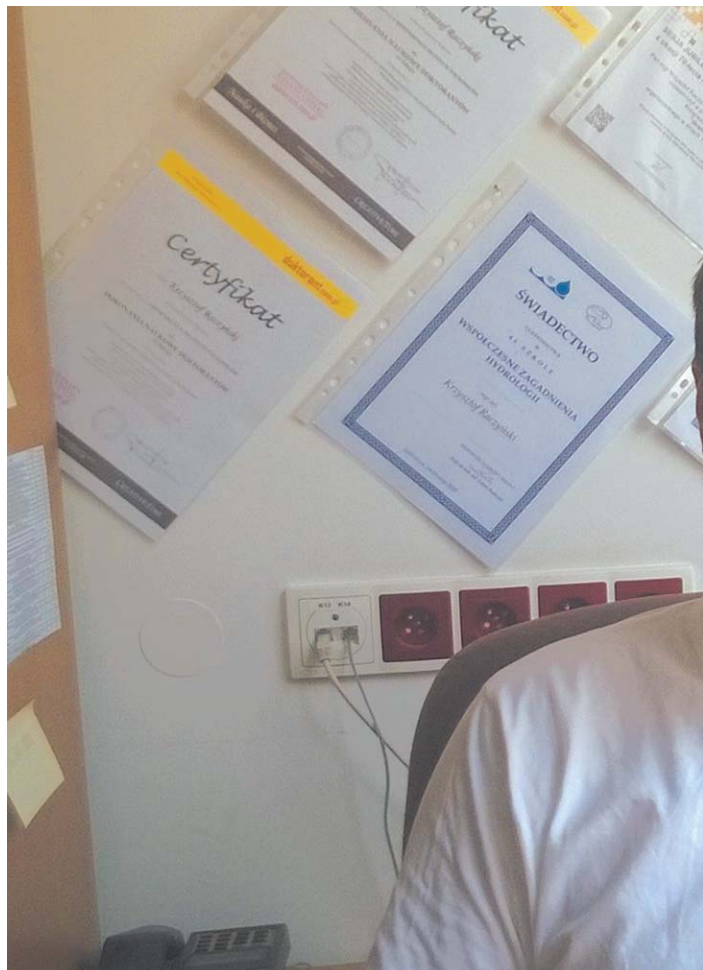
• Swoje robi też klimat, który się przecież cały czas zmienia...

– Klimat się zmienia i nie mamy co do tego wątpliwości – wiosny są coraz krótsze, jeśli występują opady deszczu, to są one intensywne, ale krótkotrwałe. Ta woda nagromadzi się na powierzchni ziemi, spłynie do koryta i odpłynie. Nie ma czasu na to, żeby wsiąkać w głąb ziemi, czyli – naukowo mówiąc – zwiększać retencję glebową. Zimy również mamy coraz mniej śnieżne, a wysokie temperatury latem powodują zwiększenie parowania i jest to kolejna droga ucieczki dla wody.

• Czy możemy się spodziewać, że w przyszłości nam jej zabraknie?

– Zasoby wód na Lubelszczyźnie to specyficzny temat. Gdybyśmy przyjrzel się wskaźnikom, to Polska należy do takich krajów Europy, które te zasoby wód powierzchniowych mają jedne z najniższych – 1600 m³ na mieszkańca na rok. W Polsce jedne z najniższych zasobów ma właśnie Lubelszczyzna – 1300 m³ na mieszkańca na rok.

Mamy jednak bardzo bogate zasoby wód podziemnych, zwłaszcza w obszarze Wyżyny Lubelskiej. Tam jest bardzo zasobne piętro kredowe, a zbiornik obejmuje cały obszar Wyżyny Lubelskiej. Woda pitna z Lublina ujmowana jest właśnie z tego piętra, tak samo jak – chociażby – Nałęczowianka.

Na Lubelszczyźnie mamy taką bardzo specyficzną zależność – mniej więcej co 10 lat zmienia się cykl, czyli mamy 10 lat „mokrych”, a potem 10 lat „suchych”

W przypadku Lublina szacuje się, że zużywamy około 50 proc. dostępnych zasobów. Dla samego miasta nie ma zagrożenia, że w najbliższych latach te zasoby nam się wyczerpią. Dużo zależy jednak od tego, jakie mamy zimy, czy są śnieżne, czy śnieg poleży, roztopi się i będzie zasilać wody podziemne, czy też roztopi się z dnia na dzień i woda spłynie. Jeśli nie mamy uzupełnienia zasobów przez roztopy śniegu i później przez długoterminowe opady deszczu wczesną jesienią, to zasoby się zmniejszają.

• Czy powinniśmy, tak prewencyjnie, zacząć szukać ujęć wody, które są jeszcze głębiej pod ziemią?

– Zazwyczaj studnie, które są ujęciami użytkowymi, sięgają do tzw. płytkich wód podziemnych. Najczęściej jest to pierwsze piętro wodonośne, do którego się dokopujemy. Studnie mają 4–10 metrów głębokości. Ten kredowy

zasobny zbiornik, o którym wspominałem, jest położony średnio na głębokości około 30–50 metrów. Jeżeli dokopujemy się do płytkich zasobów, to są one mniejsze i bardziej narażone na zmiany związane z zasilaniem. Natomiast w studniach wierconych, które sięgają kilkudziesięciu metrów, przejdziemy przez tzw. pierwsze piętro wodonośne i dotrzemy do bardziej zasobnego zbiornika, a nasza studnia będzie bardziej wydajna.

• Czy przy takich upałach, jak mamy teraz, sami możemy coś zrobić, żeby oszczędzać wodę?

– Jesteśmy przyzwyczajeni do trochę innego stylu użytkowania wody. Tradycją w naszych gospodarstwach jest podlewanie ogródków wodami ze studni. Przykładem jednak mogą być Amerykanie, którzy już teraz chronicznie zmagają się z problemami dostępności do wody. Oni zaczęli stosować tzw. szarą wodę. Woda, która jest już po naszym zużyciu, nawet spuszczeniu jej

Niestety zanika też zwyczaj zbierania deszczówki. Nie jest ona w żadnym stopniu gorsza, jeśli chodzi o podlewanie, zwłaszcza, że gleba ma właściwości oczyszczające

okrych”, uchych”

imatologii Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS

w toalecie, jest oczyszczana, a potem używana do podlewania ogródków. W Polsce taka woda trafia najczęściej do rzek.

Niestety zanika też zwyczaj zbierania deszczówki. Nie jest ona w żadnym stopniu gorsza, jeśli chodzi o podlewanie, zwłaszcza,

że gleba ma właściwości oczyszczające.

Jak możemy jeszcze zaoszczędzić? Mieszkańcy Lublina mogą pić kranówkę, bo mamy bardzo dobrej jakości wodę, która klasyfikuje się jako średniozmineralizowana. Nie ma sensu produkować dużej liczby

Dr inż. Krzysztof Raczyński

FOT. KRZYSZTOF KURASIEWICZ

plastiku i jeszcze przepłacać – koszt zgrzewki wody kupowanej to 9 zł, a wody z kranu to 8–10 groszy.

ROZMAWIAŁ
KRZYSZTOF KURASIEWICZ

FOT. PIXABAY

Rydwany ognia

Co będzie następne? Riksza? Latający dywan? Biorąc pod uwagę, że Gdańsk regularnie zalewa, proponuję gondolę – kpi szef gdańskiego PiS Kacper Płażyński. Jak wyjaśnia Onet.pl, chodzi o kontrowersyjną dla wielu inwestycję miasta. Urzędnicy wydali bli-

sko 150 tys. zł na dzieło sztuki – rydwan, na którym znajdują się napisy w języku arabskim.

Gdy wobec tej „niegospodarności” rozpetęła się burza, magistrat wydał komunikat, w którym poinformował, że gmina tworzy własną kolekcję sztuki współczesnej.

500 plus nie dla bogaczy

Niech zamożni zrezygnują ze świadczeń 500+ – apelował w lutym 2016 roku wicepremier i minister rozwoju Mateusz Morawiecki.

Nie wiadomo, czy sam Morawiecki, jako jeden z najzamożniejszych polityków w Polsce, pobiera świadczenia na dzieci. Wiemy natomiast, że w PiS nie tylko pre-

mier uważa, że nie wszyscy powinni korzystać z pieniędzy, które państwo przeznacza na dzieci – pisze Jacek Nizinkiewicz w „Rzeczpospolitej”.

Dlaczego nie ufają Prezesowi?

Jak podaje Interia.pl, prezydent Andrzej Duda pozostaje liderem rankingu zaufania do polityków – ufa-

mu 65 proc. badanych przez CBOS. Drugi w tym rankingu jest premier Mateusz Morawiecki (54 proc.). Liderami

rankingu nieufności pozostają szefowie: PO Grzegorz Schetyna (50 proc.) i PiS Jarosław Kaczyński (40 proc.).

„Ulża” przedsiębiorcy

Jak podaje RMF FM, ZUS dla przedsiębiorców ma w przyszłym roku wzrosnąć o 10 procent. Do nawet 1500 złotych. Tyle pieniędzy przedsiębiorcy i samozatrudnieni będą musieli co miesiąc odprowadzać w ramach składek.

Czołem panie ministrze!

Jak podał Onet.pl, sąd nie zgodził się na kolejne przedłużenie aresztu dla Bartłomieja M. Wnioskowała o to prokuratura, która zarzuca mu przekroczenie uprawnień i działanie na szkodę spółki PGZ. Były rzecznik MON

i bliski współpracownik Antoniego Macierewicza przebywa w areszcie od 30 stycznia.

Oznacza to, że Bartłomiej M. prawdopodobnie wyjdzie na wolność po sześciu miesiącach spędzonych za kratkami.

REKLAMA

**POŻYCZKA
OKAY**

— Pośrednictwo finansowe —

**SZYBKO
WYGODNIE
BEZPIECZNIE**

**POŻYCZKI
RATALNE**

do **15000 zł**
w **24** godziny
na okres od 3
do 24 miesięcy
Bez sprawdzenia w BIK

LUBLIN
ul. Lubartowska 22
tel. 883 773 980

ZAMOŚĆ
ul. Nowy Rynek 25
tel. 884 886 445

**POŻYCZKI
CHWILÓWKI**

do **1500 zł** w **15** minut,
na **30** i **60** dni.
Dla nowych klientów
pierwsza pożyczka
ZA DARMO

CHEŁM
ul. Lwowska 21a
tel. 884 885 686

PUŁAWY
ul. Piłsudskiego 40
tel. 730 740 544

TAXI 1-919-1-1
RADIO MPT

TAXI (81) 191 91
RADIO MPT LUBLIN

f/MptRadioTaxi919
www.mptlublin.pl

*Śledź nasz profil
wygrywaj nagrody!*

- krótki czas oczekiwania
- dowolny sposób płatności
- dostępność 24h przez 7 dni
- zakupy na telefon
- zniżki dla stałych klientów
- pomoc przy przeprowadzce
- usługa holowania samochodu
- obsługa imprez okolicznościowych

pobierz naszą aplikację

Zadzwoń teraz ☎ (81) 191 91 ☎ 695 919 919

Wraca wojsko. Formuje się 19 Brygada

ROZMOWA z gen. dyw. Jarosławem Gromadzińskim, dowódcą 18. Dywizji Zmechanizowanej im. gen. broni Tadeusza Buka

• Na jakim etapie jest proces formowania 19. Brygady Zmechanizowanej w Lublinie, jednego z trzech filarów bojowych tzw. Żelaznej Dywizji?

– Zaczniemy od całej dywizji, aby czytelnik miał obraz całości. 18 Dywizja Zmechanizowana znajduje się w pierwszej fazie formowania, zaplanowanej na lata 2018–2021. W tym etapie zaplanowano organizację sztabu dywizji i batalionu dowodzenia, czyli jednostki odpowiedzialnej m.in. za łączność. Ten proces zakończy się już w sierpniu. Jednocześnie, we wrześniu tego roku zaczynamy formowanie 18. Pułku Logistycznego w Łomży.

Dwa tygodnie temu ruszył etap inicjujący formowania 19. Brygady Zmechanizowanej w Lublinie. Na miejscu działają już moi oficerowie, formują sztab. Oficjalnie działalność 19. Brygady zaczniemy 1 października na placu Zamkowym w Lublinie. W tym momencie 19. Brygada Zmechanizowana będzie się składać z garnizonów Lublin, Zamość i Chełm. Upředzając pytanie: Garnizon Biała Podlaska, w programie rozwoju 18 Dywizji, będzie garnizonem 1. Warszawskiej Brygady Pancernej z Wesołej. Powstanie tam batalion zmechanizowany i inne jednostki, ale w ramach struktury „Pierwszej Pancernej”.

Obecnie głównym zadaniem jest formowanie Sztabu Brygady, bo batalion dowodzenia już jest i działa w ramach Brygady Wielonarodowej w Lublinie. „19” przejmie ten batalion. Potrzeba nam trochę czasu na skoordynowanie działań sztabu 19. Brygady i batalionu dowodzenia. 19. Brygada od 1 października będzie mieć trzy lata na osiągnięcie pełnej gotowości bojowej w strukturach 18. Dywizji. Dowództwo 19. Brygady już lokuje się w koszarach przy ulicy Herberta. Tego dnia poznamy też patrona 19. Brygady.

• Poruszyliśmy temat jednostek na terenie naszego województwa. Czy saperzy z Dębina także wejdą w skład „Żelaznej Dywizji”?

– Tu wkraczamy w drugi etap formowania „18”, przewidziany na lata 2021–2026. Ten etap przewiduje formowanie jednostek wsparcia i zabezpieczenia dywizji. W pierwszej kolejności dokończymy organizację 18. Pułku Logistycznego w Łomży, ale z dyslokacją jego elementów w innych garnizonach. Tak powstanie struktura logistyki zabezpieczająca działanie dywizji. II etap formowania przewiduje także powołanie do służby pułku artyleryjskiego, pułku przeciwlotniczego i batalionu rozpoznawczego. Te jednostki w naszej dywizji będą utworzone od podstaw i oznaczone zostaną numerem „18”. W tym czasie

Gen. dyw. Jarosław Gromadziński i minister obrony Mariusz Błaszczak

FOT. MON

W Lublinie będzie stacjonować batalion czołgów, tak jak było już wcześniej

W Sitańcu w gminie Zamość powstanie od zera pułk przeciwlotniczy, wojsko wybuduje nowe koszary

będą równocześnie formowane jednostki działające na rzecz „Żelaznej”. W Dęblinie powstanie pułk saperów, który jednak nie będzie wchodzić w struktury naszej dywizji, będzie podlegał pod Dowództwo Generalne, ale będzie działał na naszą korzyść. Podobnie będziemy tworzyć wiele innych jednostek, m.in. takich jak grupy CIMIC, PSYOPS czy będzie kompania chemiczna. Jedną z tych jednostek będzie obrona przeciwlotnicza. Czy to prawda, że nowe koszary staną w Zamościu?

– Dokładnie w miejscowości Sitańce w gminie Zamość. W tym miejscu, od zera, powstanie pułk przeciwlotniczy, wybudujemy nowe koszary.

• Na stronach internetowych Komend WKU pojawił się komunikat o rekrutacji żołnierzy do „19” z dopiskiem „pilne”. Czy narzekacie na brak chętnych do służby?

– Sztab brygady składa się z żołnierzy zawodowych.

Naszywka 18. Dywizji Zmechanizowanej im. gen. broni Tadeusza Buka

FOT. MON

Z rekrutacją nie ma żadnego problemu, kiedyś w Lublinie było dużo wojska. Nie brakuje nam ochotników, którzy chcą wrócić do swojego miasta. To jest pierwszy etap. Drugi etap, to kwalifikacja żołnierzy po służbie przygotowawczej. Ten proces będzie przebiegać równolegle, ale w nieco późniejszym etapie. Dzisiaj celem priorytetowym jest sformowanie sztabu brygady, opartego o żołnierzy zawodowych, w służbie. Batalion dowodzenia musimy rozwinąć do pełnej gotowości, co oczywiście wymaga zwiększenia stanu osobowego, ale żołnierzami specjalistami, łącznościowcami.

W przyszłym roku ruszymy z naborem do batalionów w ramach 19. Brygady. Będziemy wówczas werбовать żołnierzy po służbie przygotowawczej. Będziemy w „cywilu” szukać kandydatów na szeregowych.

• Należy spodziewać się, że sporo tych kandydatów będzie pochodzić z WOT...

– Nie zgodzę się z tym sценariuszem do końca, ponie-

waż żołnierze OT owszem mają pierwszeństwo powołania do służby zawodowej, lecz dopiero po upływie 3 lata pełnienia terytorialnej służby wojskowej. W 2. Lubelskiej Brygadzie Obrony Terytorialnej ten okres minie pod koniec przyszłego roku. Jest jeszcze jeden argument stojący za moją tezą. Żołnierze OT służą w tej formacji, bo są jej zwolennikami. Na pewno część żołnierzy z OT, szczególnie tych młodszych roczników, zadeklaruje chęć służby w 18. Dywizji, przewidując jednak, że zjawisko to będzie następowało stopniowo.

• Jakim uzbrojeniem będą dysponować żołnierze „Żelaznej Dywizji”?

– Zgodnie z koncepcją formowania 18. Dywizji, żołnierze będą używać sprzętu obecnie używanego przez Wojsko Polskie. Niemniej szef MON Mariusz Błaszczak założył, że rozwój naszej formacji będzie się opierać na nowym sprzęcie. Jest to proces wieloletni, połączony z programem

modernizacji technicznej WP. W tym roku dostaniemy pierwszy dywizjon Popradów (zestawy obrony przeciwlotniczej – dop. red.). Bataliony będą przeformowane z Bojowych Wozów Piechoty (produkcji radzieckiej – dop. red.) na Rosomaki z przeciwpancernymi rakietami Spike.

Powołujemy kolejny batalion czołgów w dywizji, wyposażony w gruntownie zmodernizowane T-72. Będziemy również posiadać haubice Krab. Nowy pułk przeciwlotniczy na stanie będzie posiadać Popradę oraz nowy system Narew, który wejdzie na wyposażenie wojska. Filozofia uzbrajania 18. Dywizji jest taka, aby istniejące jednostki przeobrażać na nowy sprzęt, a powoływane wyposażać w nową generację uzbrojenia. Cała dywizja podlega standaryzacji sprzętu. W Lublinie, co mogę już dziś zdradzić, będzie stacjonować batalion czołgów, tak jak było już wcześniej.

• Wojsko to nie tylko służba, żołnierze, ale także

uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności. Jakie Pan ma plany wobec Domu Żołnierza w Lublinie?

– Rzeczywiście to przepiękny obiekt, z niezwykłą historią, ale wymagający dofinansowania. Dom Żołnierza zostanie podniesiony z poziomu batalionowego do poziomu brygady. Zostanie zwiększona obsada, popłyną większe środki na remonty. Przykładam wiele wagi do integracji środowiska wojskowego, która zawsze koncentruje się w dwóch miejscach – właśnie w Domu Żołnierza i wokół kościoła garnizonowego. Ponowna aktywizacja wymaga czasu i pieniędzy.

• W razie wojny 18 Dywizja ma operować w teatrze od Bugu do Wisły, w południowo-wschodniej części kraju. Czy w związku z tym wojsko będzie ćwiczyć w terenie, a nie tylko na poligonach?

– Na poligonie doskonalimy umiejętności strzeleckie czy taktyczne, ale własny teren wojsko ma znać perfekcyjnie. Każdy przepust, mostek, skrót czy zagajnik muszą być znane dowódcom. W miarę formowania się 18. Dywizji, w tym 19. Brygady, ludność coraz częściej zobaczy ćwiczące wojsko. Ma to nie tylko znaczenie czysto zawodowe, wojskowe, ale także podniesienie morale i poczucie bezpieczeństwa obywateli. Nowa Dęba nadal będzie głównym poligonem, wojsko będzie jednak wychodzić na kierunku Orzysz, gdzie stacjonuje batalion NATO. Musimy ćwiczyć współdziałanie w ramach struktur NATO, dlatego oficerowie sztabowi, i nie tylko, muszą władać językiem angielskim.

Zawsze gotowi, zawsze blisko

Mówią o nich z przekąsem „weekendowe wojsko”, a tymczasem podczas ostatnich klęsk żywiołowych egzamin zdali celująco. Są nie tylko dobrze wyszkoleni, zgrani, ale także świetnie wyposażeni w sprzęt niezbędny podczas akcji ratunkowych

PAWEŁ PUZIO

19 czerwca w godzinach wieczornych nad Wierchowiskami w powiecie janowskim rozegrał się Armagedon. Gwałtowne burze ze ścianą deszczu w kilka minut zamieniły położoną w naturalnej niecce miejscowość w jezioro.

Już o 18. w rejon dotknięty kataklizmem płk Tadeusz Nastarowicz, dowódca 2. Lubelskiej Brygady Obrony Terytorialnej, wysłał Zespół Oceny Wsparcia, który po rekonesansie rekomenduje użycie wojska, aby wspomóc działania straży pożarnej. Tuż przed północą 80 żołnierzy 2. Lubelskiej Brygady OT uzbrojonych w 6 agregatów prądotwórczych, 2 maszty oświetleniowe oraz cysternę wody jest już na miejscu.

– Przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym oraz ograniczanie ich skutków poprzez wsparcie straży pożarnej oraz innych służb jest jednym z zadań Wojsk Obrony Terytorialnej. Pierwsze tego typu działania nasi żołnierze prowadzili w ostatniej dekadzie maja, wspierając strażaków i współdziałając z żołnierzami wojsk operacyjnych w niesieniu pomocy mieszkańcom pięciu województw dotkniętych skutkami trąby powietrznej i powodzi – mówi kpt. Damian Stanula, oficer prasowy 2. LBOT.

2 Lubelska Brygada Obrony Terytorialnej od jesieni 2018 jest włączona do systemu zarządzania kryzysowego

FOT. JACEK SZYDEŁOWSKI

Interwencja w Wierchowiskach była drugą akcją lubelskich terytorialsów. We wtorek, 21 maja, w godzinach przedpołudniowych przez gminy Wojciechów i Konopnica w powiecie lubelskim

przeszła trąba powietrzna. Najbardziej ucierpiał miejscowości Stasin, Palikije, Ignaców i Cyganówka.

Uszkodzeniu uległo ponad 120 budynków gospodarczych, mieszkalnych, a także sprzęt gospodarczy. Kilka osób zostało rannych, w tym jedna ciężko. Zerwane zostały linie energetyczne,

wiele dróg było nieprzejezdnych.

Schemat działania zawsze jest taki sam. Pierwszy na miejscu pojawił się Zespół Oceny Wsparcia, który nawiązał kontakt ze służbami alarmowymi i dokonał oceny możliwości wsparcia ich działania. W trybie alarmowym aktywowano żoł-

nierzy i już po około godzinie skompletowano siły i środki do udziału w akcji. O godz. 17.30 na miejscu zdarzenia było już blisko 200 żołnierzy WOT ze sprzętem.

– Na uwagę zasługuje fakt, że jedną z pierwszych osób, która przekazała do lubelskiej brygady OT informację o skali zniszczeń w gm. Wojciechów,

Żołnierze WOT przez trzy doby zabezpieczyli dostawę prądu, usuwali powalone drzewa, pomagali mieszkańcom w ratowaniu dobytku

był żołnierz naszej formacji, mieszkańiec jednej z miejscowości dotkniętej nawałnicą. Siłą WOT są właśnie żołnierze związani z ludnością i rejonem, którego będą bronić i wpierać w różnego rodzaju sytuacjach kryzysowych – dodaje kpt. Stanula.

Żołnierze WOT zabezpieczyli dostawę prądu, usuwali powalone drzewa. Na miejscu pracowali przez trzy doby.

Żołnierze z 25. batalionu lekkiej piechoty z Zamościa pomagali w Świętokrzyskiem. Wspierali wysiłki kolegów z 10. Brygady Świętokrzyskiej w Zawichocie i Połańcu, m.in. w rejonie elektrowni Połaniec. Pracowali w dzień i w nocy przy wzmacnianiu wałów na Wiśle. W ten sposób terytorialsi udowodnili, że motto formacji „Zawsze gotowi, zawsze blisko” to nie tylko slogan.

R E K L A M A

OBWIESZCZENIE WOJEWODY LUBELSKIEGO

z dnia 28 czerwca 2019 r.

Działając na podstawie art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1474 z późn. zm.),

Z A W I A D A M I A M

że na rzecz Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, wydana została decyzja nr 12/2019 z dnia 26 czerwca 2019 r. znak: IF-I.7820.20.2018.ZS o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pod nazwą:

Rozbudowa skrzyżowania drogi krajowej nr 82 z drogą powiatową nr 2000L w km 13 + 224 w m. Łuszczów w ramach zadania pn.: „Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w woj. lubelskim na DK 82 na odcinku Łuszczów - Zofiówka w ramach PBDK - Program Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych”.

Inwestycja będzie realizowana na działkach:

Obręb: 0016 Łuszczów I, gmina Wólka, powiat lubelski, województwo lubelskie

działki: 276/12, 987/1, 987/2, 987/3, 987/4; działki: 988/1, 276/17, 34/5, 40/13, 46/6, 48/1, 52/11, 276/19, 276/20, 278/4, 279/2, 321/2;

oraz na działkach, z których korzystanie będzie ograniczone:

Działki w terenie niezbędnym pod przebudowę zjazdów:

Obręb: 0016 Łuszczów I, gmina Wólka, powiat lubelski, województwo lubelskie działki: 47, 46/7, 48/2;

Działki w terenie niezbędnym pod przebudowę dróg innej kategorii:

Obręb: 0016 Łuszczów I, gmina Wólka, powiat lubelski, województwo lubelskie działki: 980;

Zakres inwestycji obejmuje:

- roboty przygotowawcze, w tym wycinkę drzew i krzewów,
- wprowadzenie czasowej organizacji ruchu dla dróg istniejących będących w obszarze budowy, zapewnienie komunikacji pieszej w rejonie przebudowy,
- wykonanie rozbiórki istniejącej konstrukcji dróg i nawierzchni utwardzonych,
- wykonanie koniecznej przebudowy sieci kolidujących: telekomunikacyjnych, wodociagowych, energetycznych, gazowych, ciepłowniczych, sanitarnych, itp.
- budowę: kanalizacji deszczowej,

oświetlenia drogowego, drogowej sygnalizacji świetlnej, kanału technologicznego, itp.

- budowę sieci: kanalizacji sanitarnej, wodociągowej,
- wykonanie koryta pod nowe nawierzchnie dróg,
- wbudowanie nowych warstw konstrukcyjnych drogi, zatok autobusowych,
- budowę / przebudowę zjazdów,
- budowę chodników, ścieżek rowerowych,
- zagospodarowanie terenów zieleni,
- organizację ruchu poziomą i pionową,
- urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Informuję, że:

– zgodnie z art. 18 ust. 1e ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2031), dotychczasowi właściciele lub użytkownicy wieczystości nieruchomości objęci decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, którzy wydadzą nieruchomości lub wydadzą nieruchomości i opróżnią lokal oraz inne pomieszczenia niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji ZRID, doręczenia postanowienia o nadaniu decyzji natychmiastowej wykonalności albo w którym decyzja ta stała się ostateczna – wysokość odszkodowania powiększa się o kwotę równą 5% wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego;

– zgodnie z art. 18 ust. 1f ustawy

j.w., gdy decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dotyczy nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym albo budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny, wysokość odszkodowania przysługującego dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu zamieszkałemu w tym budynku albo lokalu, powiększa się o kwotę 10.000 zł w odniesieniu do tej nieruchomości;

– w przypadku gdy decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, dotyczy nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym albo budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny, właściwy zarządca drogi jest obowiązany, w terminie faktycznego objęcia nieruchomości w posiadanie, do wskazania lokalu zamiennego, – w przypadku niewydania nieruchomości właścicielowi zarządcy drogi, na jego wniosek zostanie wszczęte postępowanie egzekucyjne przeciwko dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu nieruchomości;

– w przypadku nieudostępnienia nieruchomości właścicielowi zarządcy drogi, na jego wniosek zostanie wszczęte postępowanie egzekucyjne przeciwko dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu nieruchomości.

Stronom przysługuje prawo wniesienia odwołania od decyzji do Ministra Inwestycji i Rozwoju w Warszawie, za pośrednictwem Wojewody Lubelskiego w terminie 14 dni od

doręczenia decyzji. Zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego, doręczenie uważa się za dokonane, po upływie 14 dni, licząc od dnia publicznego ogłoszenia.

Jednocześnie informuję wszystkich zainteresowanych o możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy w Wydziale Infrastruktury Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie przy ul. Lubomelskiej 1-3, II piętro, pokój 213A, tel. (81) 74-24-488, w godzinach pracy Urzędu.

Z up. Wojewody Lubelskiego

/-/

Piotr Matys

Starszy Inspektor Wojewódzki

/podpisano elektronicznie/

Ponadto informuję, że z dniem wydania decyzji zezwalającej na realizację inwestycji drogowej, **z urzędu wszczęto postępowania** w sprawie ustalenia odszkodowań za przejęte nieruchomości wskazane w pkt VI tej decyzji.

W toku postępowań odszkodowawczych zostanie powołany biegły rzeczoznawca majątkowy, który sporządzi operaty szacunkowe określające wartość przejmowanych nieruchomości.

Strony postępowań zostaną zawiadomione odrębnym pismem o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, w tym ze sporządzoną przez biegłego opinią o wartości nieruchomości oraz o możliwości wnoszenia uwag i wniosków.

Podstawę ustalonego przez organ odszkodowania stanowi wartość nieruchomości określona przez

rzeczoznawcę majątkowego.

Odszkodowanie za przejmowane z mocy prawa nieruchomości może zostać **powiększone o kwotę równą 5% wartości nieruchomości**, w przypadku, gdy dotychczasowi właściciele lub użytkownicy wieczystości nieruchomości, objęci decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, wydadzą właścicielowi zarządcy drogi – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad ul. Ogrodowa 21, 20-075 Lublin – nieruchomości lub wydadzą nieruchomości i opróżnią lokal oraz inne pomieszczenia niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji ZRID albo w którym decyzja ta stała się ostateczna.

Wydanie nieruchomości powinno zostać udokumentowane (uzewnętrznione). Dokumentem potwierdzającym ten fakt jest np. protokół zdawczo-odbiorczy, jednostronne oświadczenie przekazane/wysłane inwestorowi. Liczy się data wpływu dokumentu do inwestora. **W przypadku małżonków/kilku współwłaścicieli wszyscy muszą wydać nieruchomości** w ww. terminie. Nieutrudnianie wejścia na grunt/nieruchomość może nie być uznawane za wydanie nieruchomości. Przepisy uzależniają bowiem powiększenie należnego odszkodowania wyłącznie od aktywności w tym zakresie dotychczasowego właściciela (użytkownika wieczystego) w ww. terminie.

Dodatkowo informuję, że, w przypadku, gdy decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dotyczy nieruchomości zabudo-

wanej budynkiem mieszkalnym albo budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny, wysokość odszkodowania przysługującego dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu zamieszkałemu w tym budynku albo lokalu, powiększa się o kwotę 10.000 zł w odniesieniu do tej nieruchomości.

Odszkodowanie przysługuje również za szkody powstałe w wyniku ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości dla obowiązku dokonania budowy i przebudowy sieci uzbrojenia terenu, budowy i przebudowy dróg innych kategorii, budowy i przebudowy zjazdów, na zasadach określonych w art. 124 ust. 4-7 i art. 124 a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 tekst jednolity). Odszkodowanie za szkody zostanie ustalone przez wojewodę po ewentualnym złożeniu stosownego wniosku przez właścicieli lub inwestora ale dopiero po zakończeniu inwestycji budowy drogi.

W zakresie spraw dotyczących ustalenia odszkodowania do kontaktu wyznaczony jest pracownik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Skarbu Państwa Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie nr tel. 81 74 24 375

Dodatkowe informacje oraz dokumenty dotyczące postępowań odszkodowawczych **są dostępne na stronie internetowej** Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego www.lublin.uw.gov.pl w zakładce Obsługa klienta/Odszkodowania/Odszkodowanie za nieruchomości.

Wyrok na górkę w niedzielę, choć badania trwają

ROZMOWA z dr hab. Ewą Trzaskowską* z Katedry Przyrodniczych Podstaw Architektury Krajobrazu KUL

• Jesteśmy na jednej z wysoczyzn górek czechowskich, na których nowe studium zagospodarowania dopuszcza zabudowę wielorodzinną. Co stracimy, gdy wjadą tu buldożery?

– Górkę czechowskie są obecnie przedmiotem badań. W zeszłym roku Biuro Rewitalizacji Miasta Lublin pozyskało grant na zbadanie trzech lubelskich wąwozów, m.in. terenu górek czechowskich.

Wybrany zespół lubelskich naukowców w 2018 r. dokonał wieloaspektowej inwentaryzacji. Obejmowała ona różne grupy zwierząt: ptaki, owady, płazy i ssaki, w tym chomika europejskiego.

Była też badana szata roślinna, zbiorowiska roślin, cennych gatunków na tym terenie. Badania były prowadzone od lipca zeszłego roku, więc nie mamy jeszcze pełnego sezonu wegetacji.

Z kolei w tym roku badano głównie przyrodę nieożywioną, ukształtowanie terenu, procesy erozyjne czy przewietrzanie.

Nie wszystkie dane są jeszcze zgromadzone, jesteśmy w trakcie ich opracowywania. Będziemy też dyskutować nad formą ich przedstawienia. Na pewno powinno mieć ono formę planistyczną, ze wskazaniem, które miejsca są najcenniejsze. Gdzie mogłaby być zabudowa, a gdzie powinien powstać park.

• Górkę w dużym stopniu porasta inwazyjna nawłóć.

– Nawłóć na górkach jest problemem, wszyscy to widzimy. Ale wiemy już, że występuje tu też chomik i szereg ptaków. Są tu też gady, płazy, cenne motyle. Stosunkowo mało zróżnicowana jest grupa ważek, za to ważki występują licznie w pozostałych dwóch wąwozach, które są przedmiotem opracowania – Zimne Doły i Lipnik.

Chyba najcenniejsze są murawy kserotermiczne, które są chronione dyrektywą unijną. Są tu też rzadkie gatunki roślin, jak dzwonek boloński i zawilec wielkokwiatowy.

• Jak ma znaczenie ten teren dla całego miasta?

– Tak duże tereny otwarte w Lublinie mamy już tylko dwa. To około stuhektarowy teren muzeum na Majdanku, który nie jest i nie będzie zabudowany, bo jest pomnikiem upamiętniającym II wojnę światową. Górkę czechowskie są drugim takim miejscem. Kiedyś miały ponad 150 ha, ale – niestety – powierzchnia cały czas się zmniejsza. Postępuje zabudowa od strony ul. Żelwero-wicza, jesteśmy też tuż przed

*Dr hab. Ewa Trzaskowska jest członkiem 15-osobowego zespołu naukowców, który bada lubelskie wąwozy. Koordynatorem opracowania jest prof. Marian Harasimiuk

FOT. MACIEJ KACZANOWSKI

decyzją rady miasta o zabudowie kolejnych terenów.

• Co się może stać, jeśli zabudowane blokami zostaną kolejne cztery wysoczyzny?

– Tak duże tereny są elementem systemu przyrodniczego miasta. W podsystemie klimatycznym, hydrologicznym i biologicznym.

Popatrzmy na ptaki. Nam się wydaje, że jeśli zostawimy drzewa i krzewy to ptaki zostaną. Ale gdy ruszy budowa to żadne zwierzę tego nie znieśie. One potrzebują ciszy, spokoju, w miarę naturalnych warunków. Być może, gdy powstanie park, to część ptaków tu wróci, ale na okres budowy na pewno wyniosą się z tego terenu.

Podczas prac budowlanych z pewnością może dojść do zasypania zwierząt, które mieszkają pod ziemią. One nie przemieszczają się na duże odległości, ale zaledwie na 200–300 metrów. Motyle czy ptaki są w stanie uciec, ale jaszczurka czy inne małe zwierzęta już niekoniecznie. Chomik nie będzie uciekał przed koparkami czy buldożerami. On schowa się do norki. Co się z nim stanie? Chyba wszyscy się domyślamy.

My już wiemy, że chomik na tych terenach jest, ale ta

inwentaryzacja się jeszcze nie zakończyła. Podkreślam – jest w trakcie opracowywania.

Nawet jeśli decyzja o uchwaleniu nowego studium ma zapaść na podstawie naszego raportu, który obejmuje lipiec, październik czy listopad, to nadal nie mamy pełnych badań.

• Co oprócz chomika jest najbardziej zagrożone?

– Dużym niebezpieczeństwem jest przesypanie ziemi i zasypywanie zbiorowisk roślin. Czy one się odtworzą? Tego nie wiemy. Można się także obawiać, że w ziemi pozbawionej roślinności pojawią się procesy erozyjne. Grupa naukowców zajmująca się badaniem przyrody nieożywionej te badania już kończy, ale nie ma jeszcze ani pełnych danych na ten temat, ani ich opracowania.

Ja z grupą naukowców, m.in. z Krakowa i Puław, badamy pod takim kątem inny wąwóz. I tam okazało się, że w miejscach, na których została wysypana ziemia, poziom próchniczny jest bardzo mały. Ziemia, która została wymieszana, nie retencjonuje wody jak na pozostałych częściach wąwozów. Można to zinterpretować w ten sposób, że na zabudowanych

terenach retencja będzie się zmniejszała.

• Co to oznacza?

– Warto sobie przypomnieć gwałtowną ulewę sprzed tygodnia. Jeśli tej retencji nie ma, to woda spływa i zalewa tereny położone niżej.

• Jakiego znaczenia mają dla Lublina górkę w dobie kryzysu klimatycznego?

– W grupie przygotowującej opracowanie są także klimatolodzy. Mają za zadanie określić, jakie znaczenie górkę mają dla pozostałej części Lublina. Możemy przypuszczać, że jak każdy teren pokryty zielenią górkę mają olbrzymie znaczenie. Różnica temperatur między centrami i obrzeżami dużych miast to nawet 9–11 stopni. Takie są wyniki ostatnich badań przeprowadzonych w Warszawie, Krakowie i Wrocławiu, ale i w Lublinie te różnice też mogą być bardzo duże. Choć, podkreślam, wyników badań jeszcze nie mamy, więc może się okazać, że w Lublinie ta różnica to tylko 6 stopni.

Po to jest ten grant, to opracowanie, żeby w sposób jak najbardziej obiektywny ocenić wartość górek czechowskich.

Ale chcę też podkreślić, że nie wiemy jeszcze, czy osoby

prowadzące badania uznają, że ten teren absolutnie nie powinien być zabudowywany. Możliwe, że będą wskazania, by dopuścić zabudowę części tego terenu. Ale badania się jeszcze nie zakończyły, a każdy biorący w nim udział bardzo ostrożnie podchodzi do ostatecznych wniosków.

• Nie każdy przejmuje się losem rzadkich roślin czy zwierząt...

– Warto się więc odnieść do usług ekosystemowych. Zwrócić uwagę, jak mieszkańcy odbierają ten teren. Przecież w pobliżu nigdzie nie ma parku, więc może będzie to przeważało za tym, by górkę

zachować w takiej postaci, w jakiej są obecnie. To wszystko musi zostać rozważone.

Trzeba pamiętać o tym, że w Lublinie wszystkie wąwozy są korytarzami przewietrzającymi miasto. Nawet ulice zbudowane w formach wąwozowych, jak np. Głęboka.

Teraz nasz zespół będzie pracować razem, by wypracować wspólną koncepcję, który teren i jak może zostać zagospodarowany.

Najważniejsze, by to wszystko w rozmyślny sposób zaprojektować, a potem ukształtować. Tak, abyśmy nic nie stracili.

ROZMAWIAŁA:
AGNIESZKA MAZUŚ

DLACZEGO PREZYDENT NIE CZEKA NA WYNIK BADAŃ?

Realizacja projektu pt. „Zachowanie różnorodności biologicznej miasta Lublin poprzez ochronę wybranych wąwozów” rozpoczęła się w 2018. Wartość prac to 109 tys. zł, w tym 54 750 zł z kasy miasta i 54 750 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie – informuje UM Lublin. O fundusze zewnętrzne postarało się Biuro Rewitalizacji lubelskiego Ratusza. Dlaczego prezydent Krzysztof Żuk nie czekał na kompleksowe wyniki badań naukowców? Katarzyna Duma, rzecznik prezydenta Lublina: Wyniki „Raportu z inwentaryzacji przyrodniczej wąwozów” będą wykorzystane do opracowań planistycznych. Przypomnijmy, że studium zawiera kierunkowe rozwiązania, co do zagospodarowania przestrzennego. Szczegółowe zapisy odnośnie danych terenów znajdują się w poszczególnych planach zagospodarowania przestrzennego.

Nie zabierają dzieci. Nie wsadzają do więzień. Pomagają

Zawód kuratora sądowego ma już 100 lat. Jego historia zaczęła się m.in. w Lublinie

AGNIESZKA KASPERSKA

7 lutego 1919 r. Naczelnik Państwa Polskiego Marszałek Józef Piłsudski podpisał Dekret o utworzeniu sądów dla nieletnich w Warszawie, Łodzi i Lublinie. Przy nich utworzono stanowiska stałych opiekunów sądowych, którzy po kilku latach zostali przemianowani na kuratorów dla nieletnich.

230 zawodowych, 559 społecznych

– Dziś w dwunastu sądach rejonowych okręgu lubelskiego pracuje 230 kuratorów zawodowych i 559 kuratorów społecznych. Wykonują oni zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym w środowisku podopiecznych, także na terenie zakładów karnych, placówek opiekuńczo-wychowawczych i leczniczo-rehabilitacyjnych – wylicza Irena Karpińska, kurator specjalista z Sądu Rejonowego w Lubartowie.

– Prowadzą także ośrodki kuratorskie dla nieletnich, są członkami Zespołów Interdyscyplinarnych do Spraw Przeciwdziałania Przemocy, współpracują z instytucjami i organizacjami zajmującymi się resocjalizacją i pomocą osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym – dodaje.

Kim są

Żeby zostać kuratorem trzeba być obywatelem polskim, mieć wyższe studia magisterskie. Preferowane kierunki to psychologia, pedagogika, socjologia, prawo. Obowiązkowym uzupełnieniem do innych kierunków są studia podyplomowe z resocjalizacji.

Kuratorzy zawodowi, mianowani przez prezesa sądu okręgowego, to kuratorzy rodzinni wykonujący orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich oraz kuratorzy dla dorosłych wykonujący orzeczenia w sprawach karnych.

Do pomocy kuratorom zawodowym powoływani są przez prezesów sądów rejonowych kuratorzy społeczni, którzy w pionie rodzinnym sprawują nadzory nad nieletnimi, nad rodzinami z ograniczoną władzą rodzicielską i osobami zobowiązanymi przez sąd do podjęcia leczenia odwykowego. Przeprowadzają też wywiady środowiskowe na zlecenie sądu.

– W pionie karnym kuratorzy społeczni wykonują dozory wobec osób skazanych na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem, warunkowo przedterminowo zwolnionych z za-

Z okazji 100-lecia polskiej kurateli sądowej w Lublinie odbyła się konferencja „Sto lat w służbie społeczeństwu”. Rozmawiano m.in. o roli kuratorów, dobrych praktykach w ich pracy oraz nowych wyzwaniach, jakie przed nimi stoją, w szczególności w kontekście projektowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości zmian w obowiązującej od 2001 roku ustawie o kuratorach sądowych. Aktualnie konsultowany projekt ustawy wzbudza duży niepokój w środowisku kuratorskim

FOT. WALDEMAR KRUPA

kładów karnych, czy wobec których warunkowo umorzono postępowanie karne. Z uwagi na to, że takich kar orzekanych jest ich coraz mniej, obserwujemy znaczny spadek udziału kuratorów społecznych w wykonywaniu orzeczeń w sprawach karnych – przyznaje Anna Dyś, kurator okręgowy Sądu Okręgowego w Lublinie.

Zakres obowiązków kuratorów zawodowych jest znacznie szerszy. Oprócz wyżej wymienionych spraw, kuratorzy rodzinni wykonują m.in. postanowienia o przymusowym odebraniu osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostałej pod opieką, są obecni przy kontaktach rodzica z dzieckiem. Kuratorzy dla dorosłych nadzorują wykonywanie kary ograniczenia wolności oraz kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Kuratorzy muszą być też osobami o nieskazitelnym charakterze. – Musimy mieć odpowiednie predyspozycje osobowościowe, ponieważ zawód wymaga dużej odwagi i samodzielności – tłumaczy Dyś. – Potrzebna jest też umiejętność zarządzania czasem i radzenia sobie w sytuacjach trudnych, a także znaczna odporność na stres.

Psycholog, prawnik, ksiądz

Przez społeczeństwo postrzegani są często negatywnie. – Na przykład jako osoby

Kuratorzy, z którymi rozmawiamy, nie zmieniliby pracy na inną. Mówią, że lubią czuć się potrzebni. Lubią zmieniać czyjeś życie na lepsze

niesłusznie zabierające dzieci biednym rodzicom, albo wsadzający do więzienia osoby, które absolutnie na to nie zasługują – przyznaje Karpińska. – Tymczasem nie ma to zupełnie nic wspólnego z naszą pracą. Naszym zadaniem jest sprawowanie pieczy, czyli opiekowanie się osobami wyznaczonymi nam przez sąd. Musimy i chcemy działać dla ich dobra.

– Postanowienia o zabraniu dzieci nie są częste – podkreśla Anna Dyś. – Zawsze to ostateczność. Rodzice otrzymują wcześniej wiele szans na zmianę złej sytuacji. Kuratorzy są ostatnimi osobami, które chciałyby zabrać im dzieci i w jakikolwiek sposób przyczynić się do ich traumy.

– Bycie kuratorem to nie zawód. Powiem może górnolotnie, ale tak właśnie jest: to posłannictwo – uważa Ewa Cichocka, kierownik II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywa-

nia Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich Sądu Rejonowego Lublin-Wschód. – Często mówię swoim kuratorom, że muszą nabrać dystansu, bo trzeba mieć czas na swoje życie, ale prawda jest taka, że nie potrafimy się całkowicie wyłączyć. Przenosimy prowadzone sprawy do domu. Myślimy, denerwujemy się. Zdarza się, że zostawiamy osobiste sprawy i jedziemy do podopiecznych, którzy właśnie w tym momencie potrzebują naszej pomocy lub rady. Żyjemy ich problemami.

– Bo kurator musi być po trosze nauczycielem, mediatorem, psychologiem, prawnikiem, terapeutą, terapeutą uzależnień, księdzem, biurem pisania podań, asystentem podczas załatwiania spraw w urzędzie – wylicza Kazimierz Nosal, kierownik I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych Sądu Rejonowego Lublin-Wschód.

Poszczuję cię psem!

W pracy zdarzają się jednak trudne i niebezpieczne sytuacje. Z ubiegłorocznego raportu NIK wynika, że dochodzi do nich bardzo często.

– W większości przypadków jesteśmy postrzegani jako osoby dane przez sąd do pomocy, rozwiązania trudnej sytuacji, wyjścia na prostą – wylicza kurator okręgowy. – Najpierw trzeba

zbudować zaufanie. Zanim poznamy człowieka i on się do nas przekona, bywają trudne sytuacje. Zdarza się niechęć do osoby z zewnątrz, która wchodzi w jego życie. Jest nieufność, wrogość. Są wyzwiska, pojawia się agresja. Zdarza się tak, ponieważ często pieczę sprawujemy nad osobami z zaburzeniami osobowości lub zaburzeniami o podłożu psychicznym oraz uzależnionymi. Trudno przewidzieć, w jakiej będą kondycji psychicznej, jak zareagują na naszą obecność. Zdarzają się sytuacje zagrażające naszemu zdrowiu i życiu.

Kuratorzy proszą czasami o wspólną wizytę u podopiecznego z psychologiem, mediatorem, czy policjantem. Noszą przy sobie gazy obojętne i tzw. odstraszacze zwierząt, bo zdarza się, że zostają pogryzieni. Czasami są to wypadki, czasami celowa działalność człowieka.

– Koleżanka z sądu w Świdniku została poszczuta psami – opowiada kurator Anna Dyś. – Na szczęście działo się to w zimie i ze względu na grube ubranie nie została dotkliwie pogryziona. Trauma psychiczna była jednak ogromna.

Innym razem, podczas wywiadu środowiskowego, podopieczny straszył kuratora butelką i zmusił do odjechania z posesji. Kolejny, pijany człowiek, uszko-

dził kuratorowi nadgarstek chwytając go z dużą siłą.

– Babcią skrajnie zaniebanego dziecka, które zgodnie z decyzją sądu miało być przeniesione do placówki opiekuńczej, uwięziła w domu kuratorkę, a potem ją zaatakowała. Wykreśliła jej rękę – relacjonuje Cichocka. – Policjanci czekający przed domem musieli wybić szybę i uwolnić kuratorkę.

Kuratorzy z Sądu Lublin-Zachód mają urządzenia, tzw. Bezpieczny kurator, monitorujące ich trasę. Sprzęt ma zamontowany guzik antynapadowy, za pomocą którego mogą wezwać pomoc. Pozostali kuratorzy otrzymują takie urządzenia w ciągu najbliższych miesięcy.

Przedrzeć się przez tę ścianę

– W pracy z nieletnimi i rodzinami pracujemy trochę po omacku – przyznaje Ewa Cichocka. – Staramy się poznać ich problemy i próbować je naprawiać. Największym sukcesem jest, gdy uda się rodzinie przekonać do współpracy, bo tylko wtedy osiąga się efekty. To trudne, bo wiele osób jest bardzo roszczeniowych. Okłamują nas. Starają się pokazać w innym, lepszym świetle. Niejednokrotnie ukrywają, że dzieci nie chodzą do szkoły. Musimy ich przekonać, że osłaniając ich, nie pomagają. Gdy to się uda, jest sukces. Bardzo często spotykamy ich po latach. Naprostowali swoje życie i są dowodem na to, że warto posłuchać rad kuratora. Niektórzy dawni nieletni trafiają np. do ośrodka kuratorskiego na praktyki, bo dostali się na studia. Nasza radość jest wtedy ogromna.

– Naszymi podopiecznymi zajmujemy się przez kilka lat. Możemy im udzielać wsparcia finansowego w ramach pomocy postpenitencjarnej. Namawiamy do zdobywania wykształcenia lub pracy, rzucenia nałogu, rozwiązywania sporów rodzinnych – mówi Kazimierz Nosal. – Zdajemy sobie jednak sprawę, że starają się nami na początku manipulować. To często nie jest świadome działanie. Mamy przecież do czynienia z kimś, kto wiele lat przebywał w zakładzie karnym, funkcjonował w środowisku, gdzie prawda, autentyczność i dobroć nie były liczącymi się wartościami. Na wolności stosuje więc mechanizm funkcjonowania w izolacji. Stąd nieufność, zafałszowany obraz rzeczywistości, problemy z autentycznym prowadzeniem rozmowy. Gdy przedrzemy się przez tę ścianę, osiągamy sukces.

Cały Lublin śpiewa Te Deum

Hymn „Te Deum Laudamus” zostanie odśpiewany przez mieszkańców Lublina podczas akcji organizowanej jako upamiętnienie 450 rocznicy zawarcia Unii Lubelskiej. Wydarzenie zostanie zorganizowane 30 czerwca o godz. 15 na schodach przed Zamkiem Lubelskim. Centralnym punktem wydarzenia będzie wspólne odśpiewanie pieśni „Te Deum” w wersji milenijnej, po uprzedniej rekonstrukcji historycznej przedstawiającej wyjazd orszaku królew-

skiego Zygmunta Augusta z Zamku, po uchwaleniu zawarcia Unii polsko-litewskiej. Organizatorzy zapraszają wszystkich, bez względu na wiek: rodziny, dzieci, seniorów, stowarzyszenia, związki i zespoły folklorystyczne. Wstęp wolny. (DAD)

Kino w Bramie: „Jego ekscelencja subiekt”

W ramach plenerowego Kina w Bramie (ul. Królewska 3) w piątek, 28 czerwca o godz. 21 odbędzie się projekcja klasycznej polskiej komedii międzywojennej „Jego ekscelencja subiekt”. W sobotę będzie można zobaczyć z kolei kolejną odsłonę „Historii w ożywionych obrazach”. To historia subiekta Jurka, który przypadkowo trafia na bal odbywający się w salonach bankrutującego przemysłowca Poreckiego. W rolę tytułową wciela się niezapomniany Eugeniusz Bodo, a towarzyszy mu legendarna Ina Benita. W ramach cyklu „Historia w ożywionych obrazach” prezentującego wybitne dzieła polskich malarzy, w sobotę będziemy mogli „zajrzeć” do wnętrza kolejnych dzieł Jana Matejki.

Wstęp na wszystkie projekcje jest bezpłatny. (DAD)

Rebelianci w Radiu Lublin

Dziś o godz. 19 na scenie Rada Lublin (ul. Obrońców Pokoju 2) wystąpi formacja Rebelianci. Zespół Rebelianci powstał w 2012 roku. Formacja ma na swoim koncie EP-kę „Southern Soul” oraz płyty długogrające „Niezlomni”. Obecnie Rebelianci koncertują po całym kraju promując swoje materiały. Grupa wystąpi w składzie: Michał Borowiec – vocal, piano; Bogusław Chojnowski – bass; Dariusz Górczyński – gitara; Jarek Hermanowicz

– gitara, backing vocal; Bogdan Mróz – harmonijka, backing vocal; Grzegorz Woźniak – perkusja, instrumenty perkusyjne. Koncert będzie transmitowany na stronie internetowej i Facebooku Radia Lublin. Zaprośnienia do zdobycia w konkursach rozgłośni. (DAD)

Konkurs ART Majster z Castoramą

Centrum Kultury zaprasza na wyjątkowy konkurs organizowany z lubelską Castoramą, w ramach którego 10 zawodników spróbuje wycarować z elementów znalezionych w sklepie oryginalne przedmioty. Zmagania uczestników będzie można podziwiać 30 czerwca o godz. 12 w Castoramie przy ul. Mełgiewskiej 16c.

ART Majster to konkurs po raz pierwszy organizowany w Polsce. 10 zawodników zmierzy się w finale wydarzenia na polu kreatywności. Poszczególni artyści/zespoły kompletują niezbędne im narzędzia, korzystając z asortymentu. Przemierzając sklepowe półki. Potrzebne materiały pakują do wózków, a w poszukiwaniach ideal-

nych materiałów towarzyszy im kamera i prowadzący konkurs, który dopytuje o poszczególne koncepcje, użyte narzędzia itp.

– W przestrzeni marketu planujemy zrealizować studio na kształt znanego formatu telewizyjnego ze stanowiskami dla zespołów twórców. Do dyspozycji każdego z zespołów będzie przygotowany na stole roboczym zestaw narzędzi. Przez cały

dzień, pod okiem klientów marketu i kamer, zawodnicy twórców będą konstruować obiekty na podstawie proponowanych wcześniej projektów – opowiadają organizatorzy wydarzenia.

Laureatów wyłoni jury złożone z twórców form użytkowych, teoretyków designu i artystów plastyków. Suma wszystkich nagród w konkursie to 10 tysięcy złotych. (DAD)

100. pokaz spektaklu „Zły”. Będzie szampan

Jeden z najważniejszych spektakli Łukasza Witt-Michałowskiego z wybitną kreacją Dariusza Jeża, który na deskach teatru opowiada własną historię, został wystawiony już blisko 100 razy. Jubileuszowy, setny spektakl zobaczymy 29 czerwca o godz. 18 w Centrum Kultury (ul. Peowiaków 12).

„Zły” to spektakl jedyny w swoim rodzaju z uwagi na jego autobiograficzny charakter. W tytułową postać wciela się Dariusz Jeż, były kryminalista, który w więzieniu odnalazł

swoją prawdziwą pasję – sztukę.

Stało się to w wyniku spotkania z reżyserem Łukaszem Witt-Michałowskim, który w Areszcie Śledczym wraz z więźniami przygotowywał „Lizystratę” Arystofanesa. Dziś, już jako aktor lubelskiej sceny, Jeż odtwarza swoją historię w spektaklu ukazującym życie ex-gangstera w okresie transformacji Polski.

– Widzowie obserwują, jak wraz z przejściem stanu wojennego w demokrację, zmienia się podejście głównego bohatera do świata. Od

dziecięcej naiwności i sumienia kładącego naprawiać wyrządzone zło, po brak liści i zimne wyrachowanie – opowiadają organizatorzy przedstawienia.

Spektakl cieszy się w Lublinie niezwykłą popularnością. Nic dziwnego, że realizacja doczekała się setnego pokazu, który będzie też okazją do świętowania. Na widzów w sobotę czeka lampka wina oraz spotkanie z twórcami. Spektakl będzie można jeszcze dodatkowo zobaczyć w niedzielę, 30 czerwca o godz. 17.

Bilety: 15/20 zł. (DAD)

Lublin Edwarda Hartwiga – spacer

Warsztaty Kultury zapraszają na spacer po Lublinie miejscami związanymi z Edwardem Hartwigiem. Wydarzenie odbędzie się 29 czerwca o godz. 11. Start w Warsztacie Fotograficznym (Zaulek Hartwigo / Kowalska 3). Spacer poprowadzi Roman Krawczyński ur. w 1957 r., fotografik, historyk, dziennikarz. Jest artystą tworzącym fotografie techniką ambrotypii. Liczba miejsc ograniczona. Obowiązują zapisy on-line na stronie facebookowej wydarzenia. Wstęp wolny. (DAD)

Koncert Dialogu na 450-lecie Unii Lubelskiej

450-lecie Unii Lubelskiej to rocznica wyjątkowa. Z tej okazji Stowarzyszenie Polskich Artystów Muzyki Oddział Lubelski zaprasza na koncert prezentujący ogromną różnorodność twórczości muzycznej Polaków i mieszkańców ziem Rzeczypospolitej innych narodowości. Koncert Dialogu zorganizowany zostanie 3 lipca o godz. 18 w Filharmonii Lubelskiej (ul. Curie-Skłodowskiej 5).

Podczas koncertu organizatorzy zaprezentują przekrój chronologiczny utworów od XVIII do XX wieku, z różnych gatunków, od arii operowych, przez pieśni i solowe utwory instrumental-

ne, po tradycyjne melodie ludowe. Osia koncertu będą dzieła Stanisława Moniuszki oraz Fryderyka Chopina, wielkich ambasadatorów polskości.

To jednak nie wszystko. Wydarzenie będzie również obfitowało w kompozycje wybitnych polskich artystów. m.in. Jelskiego, Jotejki czy Niewiadomskiego oraz kompozytorów narodowości zamieszkujących tereny przedrozbiorowej Polski i Litwy (Holland, Stepowij, Ciurlionis).

– Nie zabraknie akcentu zza wschodniej granicy – w programie zabrzmi kilka klasycznych kompozycji na tradycyjne, białoruskie cymbały. W wykonaniu cymbalistki publiczność usłyszy również popularne transkrypcje

utworów Fryderyka Chopina – dodają organizatorzy.

Do udziału w wydarzeniu zaproszono cenionych artystów związanych z Lubelszczyzną. Wystąpią: śpiewacy Anna Barska, Dorota Szostak – Gaska, Natalia Skipor, M. Zagojska, J. Gaska; utwory skrzypcowe wykona Magdalena Maciąg, a przy fortepianie zasiądzie Agnieszka Schulz – Brzyska. Ponadto koncert uświetnią: Natlia Kowalenko z Ukrainy, Maria Kuczyńska z Białorusi oraz Aleksander Ładysz.

Podczas koncertu słowo o muzyce wygłosi Andrzej Gładysz.

Udział w wydarzeniu jest bezpłatny. (DAD)

LL fashion art – moda z Lublina i Ukrainy

Już po raz 6. w Chatce Żaka (ul. Radziszewskiego 16) zostanie zorganizowany Lubelsko-Lwowski Festiwal Mody i Sztuki „LL fashion art”. W tym roku impreza odbędzie się 29 czerwca o godz. 19. Tematem przewodnim tegorocznej edycji Festiwalu będzie moda ze szczególnym naciskiem na wspólne motywy wzornicze polsko-ukraińskiego pogranicza. Nie zabraknie również nawiązań do idei zjednoczeniowej Unii Lubelskiej, której 450. rocznicę obchodzimy w tym roku. Festiwal ma na celu prezentację aktualnych polskich i ukraińskich trendów w modzie oraz prac artystów z obu stron Bugu: młodych projektantów mody,

zyków, tancerzy i wokalistów z Lublina i Lwowa. Jest to również okazja do wymiany doświadczeń przedstawicieli środowisk naukowych, artystycz-

nych, kulturalnych Lublina i Lwowa, reprezentujących Lwowską Narodową Akademię Sztuk Pięknych i Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz grono profesjonalnych i nieprofesjonalnych artystów. W programie: prezentacje kolekcji polskich i ukraińskich projektantów mody (Lwowska Narodowa Akademia Sztuk Pięknych, Lubelska Szkoła Sztuki i Projektowania, Zespół Szkół Odzieżowo-Włókienniczych z Lublina, odzieżowy college ze Lwowa); występy wokalne studentów kierunku animacja kultury UMCS oraz wernisaż prac plastycznych artystów z Polski i Ukrainy. Wstęp na wydarzenie jest bezpłatny. (DAD)

Koniec czerwca na Moście Kultury

Przed nami ostatni czerwcowy weekend imprez na Moście Kultury (Most im. Mariana Lutosławskiego). W dniach 28-30 czerwca nie zabraknie koncertów i warsztatów dla całych rodzin.

Przede wszystkim organizatorzy zapraszają na imprezy muzyczne. Już w piątek o godz. 19 na scenie wystąpi formacja Młode Djembe, czyli ekipa złożona z uczestników czerwcowych warsztatów bębniarskich. Na godz. 20 zaplanowano z kolei koncert grupy Letko, prezentującej mieszankę elektronicznych brzmień dream popu z alternatywnym akustycznym pazurem. Skład tworzą: Monika Bożyk, Grzegorz Degejda, Mikołaj Macek oraz Arek Grzywna. – Owocem tej współpracy jest najnowszy materiał: liryczny, ale i pełen energii płynący z żywych instrumentów – zachęcają organizatorzy.

W sobotę o godz. 20 na Moście Kultury zamelduje się Lubelska Baszta. Istniejący od 2000 roku zespół instrumentalno-wokalny wykonuje muzykę o tradycyjnym charakterze, oryginalnym brzmieniu i stylistyce

ce nawiązującej do polskich piosenek z lat 30-tych oraz popularnych utworów z klasyki muzyki rozrywkowej.

Ostatni dzień miesiąca zakończymy z przytupem - salsoteką prowadzoną przez instruktorów Casa de la Danza (godz. 20). – Zaczniemy od nauki tańca, a w trakcie imprezy zatańczymy salsę, bachatę, kizombę i wiele innych gorących tańców – przekonują.

Most Kultury to także warsztaty. W piątek na godz. 16.30 zaplanowano zajęcia bębniarskie, w niedzielę o godz. 11 odbędą się warsztaty edukacyjne dla najmłodszych, natomiast w niedzielę o tej samej porze nauczymy się przygotowywać wegetariańskie desery.

Wstęp na wszystkie wydarzenia jest bezpłatny.

(DAD)

„Foxtrot” i „Rewers” w Kinie Perła

Najbliższy weekend projekcje w Kino Perła (ul. Bernardyńska 15) przebiegną pod znakiem ambitniejszego kina. Zobaczmy m.in. nominowany do Złotego Lwa „Foxtrot” oraz intrygujący polski thriller „Rewers”. Wszystkie seanse są darmowe i zaczyna się ok. godz. 21.

Na 28 czerwca zaplanowano projekcję filmu „Foxtrot” w reżyserii Samuela Maoza. Film zdobył trzy nagrody na ubiegłorocznym festiwalu w Wenecji. To historia małżeństwa, które musi zmierzyć się z faktem, że ich syn zmarł podczas pełnienia służby wojskowej.

W sobotę z kolei zobaczymy dzieło Borysa Lankosza

„Rewers”. Akcja filmu rozgrywa się w dwóch planach czasowych – w latach 50. i współcześnie. Bohaterką jest Sabina, którą matka i babcia próbują wydać za mąż. Pewnego dnia dziewczyna poznaje przystojnego Bronisława.

Czerwiec zakończymy komedią. W niedzielę bę-

dzie można obejrzeć film „Daddy Cool” o domowym przedszkolu prowadzonym przez Adriana, który poprzez opiekę nad dziećmi próbuje zaimponować Maude.

Dodatkowo, 3 i 4 lipca, zobaczymy filmy „Frances Ha” i „Nasz najlepszy rok”.

(DAD)

TEATRY:

TEATR im. J. OSTERWY (ul. Narutowicza 17): brak spektakli
TEATR im. H.Ch. ANDERSENA (plac Teatralny 1): brak spektakli
TEATR MUZYCZNY (ul. Skłodowskiej-Curie 5): brak spektakli
TEATR STARY (ul. Jezuicka 18): brak spektakli
TEATR CENTRUM KULTURY (ul. Peowiaków 12): PIĄTEK: Innymi Słowy Impro – 19.00; Koncert: Wielecki & Efebo – 21.00
SOBOTA: Zły – 18.00
NIEDZIELA: Zły – 17.00
FILHARMONIA LUBELSKA (ul. Skłodowskiej-Curie 5): NIEDZIELA: Koncert: M. Górecki „Missa”

KINA:

CINEMA CITY PLAZA LUBLIN (ul. Lipowa 13): PIĄTEK
SOBOTA NIEDZIELA:
After – 17.30; Agent Kot – 10.30, 11.40; Aladyn 2D dubbing – 12.10; Anna – 13.10, 15.40, 18.10, 20.40; Godzilla: Król Potworów 2D dubbing – 12.30, 16.00; Ja teraz kłamię – 16.00, 18.50, 21.10; John Wick 3 – 22.00; Laleczka – 14.00, 20.40; Ma – 13.40, 20.10, 22.20; Men In Black International – 13.50, 18.15; Oszustki – 15.10, 17.20, 19.30, 21.40; Panda i Banda – 10.10; Paskudy. UglyDolls – 11.30; Podły, okrutny, zły – 21.20; Pokemon: Detektyw Pikachu 2D dubbing – 11.45, 16.20; Polaroid – 15.50, 17.50, 19.50, 21.50; Rocketman – 13.30, 18.40; Sekretne życie zwierzaków domowych 2 – 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00; Tajemnice Joan – 11.00; X-Men: Mroczna Phoenix 2D dubbing – 14.50

CINEMA CITY FELICITY LUBLIN (al. Wincentego Witosa 32): PIĄTEK
SOBOTA NIEDZIELA:
Agent Kot – 10.50, 13.10; Aladyn 2D dubbing – 10.40, 13.20, 16.00; Anna – 14.20, 17.00, 19.30, 22.00; Godzilla: Król Potworów 2D dubbing – 11.30, 16.30; Godzilla: Król Potworów 3D 4DX dubbing – 15.50, 18.40; Ja teraz kłamię – 14.10, 20.10, 22.30; John Wick 3 – 21.50; Kobieta idzie na wojnę – 19.15; Laleczka – 20.30, 22.30; Ma – 13.00, 21.10; Men In Black International 2D – 11.15, 18.40; Men In Black International 4DX – 13.20, 21.30; Oszustki – 15.30, 17.40, 19.50, 22.00; Paskudy. UglyDolls – 10.00, 12.00; Pokemon: Detektyw Pikachu 2D dubbing – 11.10, 13.30, 15.50, 18.10; Pokemon: Detektyw Pikachu 4DX

dubbing – 11.00; Polaroid – 16.15, 18.15, 20.15, 22.15; Rocketman – 17.30; Sekretne życie zwierzaków domowych 2 – 10.30, 11.00, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30; Trzy kroki od siebie – 13.40; X-Men: Mroczna Phoenix 2D dubbing – 15.10

MULTIKINO GALERIA OLIMP (Al. Spółdzielczości Pracy 36): PIĄTEK: Agent Kot – 10.00, 12.55; Aladyn dubbing – 12.10; Anna – 15.05, 17.40, 20.15, 22.50; Enemef: Noc Władcy Pierścieni – 22.00; Godzilla: Król Potworów dubbing – 14.10; Ja teraz kłamię – 14.55, 17.20, 19.45, 22.10; John Wick 3 – 19.20; Laleczka – 11.20, 22.10; Ma – 21.05, 23.20; Men In Black International – 11.30; Oszustki – 18.45, 20.55, 23.05; Pokemon: Detektyw Pikachu 2D dubbing – 10.35, 13.30, 17.00; Rocketman – 16.05, 22.40; Sekretne życie zwierzaków domowych 2 – 10.10, 10.40, 11.10, 11.40, 12.15, 12.45, 13.15, 13.45, 14.20, 14.50, 15.20, 15.50, 16.25, 16.55, 17.25, 17.55, 18.30, 19.00, 19.30, 20.00, 20.35
SOBOTA NIEDZIELA:
Agent Kot – 10.00, 12.55; Aladyn dubbing – 12.10; Anna – 15.05, 17.40, 20.15; Godzilla: Król Potworów dubbing – 14.10; Ja teraz kłamię – 14.55, 17.20, 19.45; John Wick 3 – 19.20; Laleczka – 11.40, 21.30; Ma – 21.05; Men In Black International – 11.30; Oszustki – 18.45, 20.55; Pokemon: Detektyw Pikachu 2D dubbing – 10.35, 13.45, 17.00; Poranki: Agi Bagi – 10.30; Rocketman – 16.05; Sekretne życie zwierzaków domowych 2 – 10.10, 10.40, 11.10, 11.40, 12.15, 12.45, 13.15, 13.45, 14.20, 14.50, 15.20, 15.50, 16.25, 16.55, 17.25, 17.55, 18.30, 19.00, 19.30, 20.00, 20.35

KINO BAJKA (ul. Radziszewskiego 8): PIĄTEK: Paskudy. Uglydolls – 10.30; Ja teraz kłamię – 13.45, 18.00; Z głową w chmurach – 14.30; Anna – 15.45, 20.15; Oszustki – 16.15, 18.15; Kobieta idzie na wojnę – 20.00
SOBOTA: Fuga – 10.30; Ja teraz kłamię – 13.45, 18.00; Z głową w chmurach – 14.30; Anna – 10.00, 15.45, 20.15; Oszustki – 16.15, 18.15; Kobieta idzie na wojnę – 20.00
NIEDZIELA: Ja teraz kłamię – 13.45, 18.00; Z głową w chmurach – 14.30; Anna – 15.45, 20.15; Oszustki – 16.15, 18.15; Kobieta idzie na wojnę – 20.00

DKF 16 (ul. Kiepur 5a): PIĄTEK: Misja Yeti – 12.00; Wicher Dzikie Konie – 14.30

CENTRUM KULTURY LUBLIN (ul. Peowiaków 12): PIĄTEK: Rocketman – 19.00
SOBOTA: Rocketman – 17.00; Sauvage – 19.15
NIEDZIELA: Gloria Bell – 17.00; Rocketman – 19.00

CHATKA ŻAKA (ul. Radziszewskiego 16): brak seansów

KINO PERŁA (ul. Bernardyńska 15): PIĄTEK: Foxtrot – 21.00
SOBOTA: Rewers – 21.00
NIEDZIELA: Daddy Cool – 21.00

PULAWY-SYBILLA (Al. Partyzantów 6): PIĄTEK
SOBOTA NIEDZIELA:
Godzilla II: Król potworów – 20.00; Sekretne życie zwierzaków domowych 2 – 12.00, 14.00, 16.00, 18.00

BIĄŁA PODLASKA – MERKURY (ul. Brzeska 43): PIĄTEK
SOBOTA NIEDZIELA:
Agent Kot – 19.45; Sekretne życie zwierzaków domowych 2 – 12.15, 14.00, 16.00, 18.00

ŚWIDNIK – LOT (Al. Lotników Polskich 24): PIĄTEK
SOBOTA NIEDZIELA:
Sekretne życie zwierzaków domowych 2 – 13.30, 15.30, 17.30; Rocketman – 19.30

ZAMOŚĆ – STYLOWY (ul. Odrodzenia 9): PIĄTEK: Agent Kot – 13.45; Anna – 18.15, 20.00; Godzilla: Król Potworów 2D dubbing – 13.00; Godzilla: Król Potworów 3D dubbing – 15.45; Ja teraz kłamię – 15.45, 20.45; Laleczka – 14.45, 18.30; Ma – 16.15, 20.30; Oszustki – 18.30, 21.00; Petra – 19.00; Sekretne życie zwierzaków domowych 2 – 09.30, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00
SOBOTA NIEDZIELA: Agent Kot – 13.45; Anna – 18.15, 20.00; Godzilla: Król Potworów 2D dubbing – 13.00; Godzilla: Król Potworów 3D dubbing – 15.45; Ja teraz kłamię – 15.45, 20.45; Laleczka – 14.45, 18.30; Ma – 16.15, 20.30; Oszustki – 18.30, 21.00; Petra – 19.00; Sekretne życie zwierzaków domowych 2 – 12.00, 14.00, 16.00, 18.00

CHEŁM – CKF ZORZA (ul. Strażacka 2): PIĄTEK: John Wick 3 – 20.00; Sekretne życie zwierzaków domowych 2 – 14.00, 16.00, 18.00
SOBOTA: John Wick 3 – 15.00; Let's Dance – 20.30; Sekretne życie zwierzaków domowych 2 – 11.00, 13.00, 18.00
NIEDZIELA: John Wick 3 – 20.00; Let's Dance – 15.00; Sekretne życie zwierzaków domowych 2 – 11.00, 13.00, 17.30

Miasto zniszczone przez Boga	Antonim bessy	Picasso („Guernica”)	„Rozmawia” na migi	Nabrzeże portowe	Gott, piosenkarz	Odcisk stopy; trop	Przygotowuje plan bitwy	W mit. gr.: matka Minosa	Duże miasto w Uzbekistanie	Zalotna rozmowa z panną
Kobieta w trójkacie małżeńskim	18		10		Pomyłka w wypowiedzi	Tam Schody Potiomkinskie	Dawne nosze	16	Noga (potocznie)	
Dyscyplina na lodowych torach		Francuskie, od 1997 Dziubuti			Urządzenie elektron. w aucie	22	Znana firma jubilerska			31
Wylobrymiona wieść	5	Wieprzowe – na cynadry	Piec hutniczy	35	... Rusin, prezenterka	Kolega Atosa	Dzielnica w naszej stolicy	Termin „pralniczo-wagowy”		Wolny, czeka na pracownika
6	Znany raper („Ważne”)	Mieszkaniec Indonezji	Pierwsze danie z warzywami		Męskie buty (pójść w ...)	Jeremy, znany ang. aktor	Błyszcząca głowa skina		Miasto Tońka i Szczepka	Olbrzym z jednym okiem (mit. gr.)
„Kajak” czerwono-skórych			40		Adres z @ (małpa)		Kumpel z tej samej pracy	Odbicie piłki będącej w locie	Mała łajba	36
Wiejska potańcówka		Kszyk lub dubelt	„Bogini”, która ubezpieczała		Papiery dotyczące sprawy	Czwarta wyspa Japonii	Dom górali kaukaskich	Sal, bryt. wokalista	Wietrzna lub czarna	
4	W. Michnikowski w „Seks-misji”		32		Podróż, trwa od portu do portu	27	Leciał wyżej od Dedala (mit. gr.)	W czasie wojny milczą ... (przysł.)	Leser, nygus	
„Sakramencko dobre piwo”	Klan, np. lekarzy				Lider zespołu Kajagoo-goo	19	Nabycie czegoś na własność	Kot – Mruczek, pies – ?		
Zakład z trakiem		33			Model Hondy		Zwijana zasłona okienna	Kłódzka wśród rzek	Wilhelm, legendarny kusznik	
... jaglana, z ziaren prosa	Producent zupek	Blizna po operacji			Przebiej Wilków (lub tubylec)	15	Szara i złota, jabłonie			29
Beckenbauer, b. piłkarz	Guzowska lub Matkowska				Okrągłe okno; rozeta	3	Bluzka sportowa, gra zespołowa	Padlinożerny ssak	Biała ... część mózgu	... rozpraw lub ... wykładowa
Rzymski bożek ze strzałami					Imituje wybuch bomb, granatów					8
Pseud. Janusza Panasewicza	... szkockie, zabieg leczn.	Mostek prowadzący na pokład			Narzeka-nie, skargi	Bonifika-ta, rabat			Dzielnica Warszawy	Pora po wschodzie słońca
Pseudonim używany na czacie	14	Dreszcze, mrowie	Zrobiona ze snopów zboża		Aparat kojarzący się z wodą sodową		... Sosna-Sarno, aktorka		Nauka związana z ciepłem	Przykład do naśladowania
Sierpowy i prosty na ringu					... Lilienthal (jego medal)	20	Honorowe ... krwi	Pokład (kurzu, tuszczu)	Zagrał Superma-na (1978)	
... spaleniżny, to swąd	9				Kawałki drewna na opał			Nocny – tłucze się po nocy		39
Na stole w kuchni (w kratkę)	Królewski list żelazny	Gatunek literacki	2	Żywna gleba			Rosyjska ciężarówka	... jakości (Q)	Mankiewiczówna	
	21				Ma tysiąc kilogramów				Escort w garażu	Zawiera dużo jodu i witamin
Arab w stadninie	Styl pisania pełen powagi		13			Konkurencja z pałeczkami		28		
Cienkie, grube lub ślepe	Metalowa – z wodą lub mlekiem				Puls (np. rytmiczny)	17			Z rodziny Shreka (niejeden)	23
Na głowie papieża (dawniej)			11			Solenizant z 27 listopada			Na twardym dysku	1

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 40 utworzą rozwiązanie - aforyzm Johna V. Cheney'a.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Horoskop

BARAN
21 marca – 20 kwietnia

Będziesz pomysłowy i energiczny. Ktoś przejmie część twoich domowych obowiązków i znajdziesz wreszcie więcej czasu na odpoczynek i relaks. Nie dasz się wpłatać w pracę po godzinach, ale i tak ktoś cię pochwali. Samotni kogoś sobą zainteresują, a zaobrączkowani poczują się zadbani i kochani.

BYK
21 kwietnia – 20 maja

Planety namawiają do odnawiania starych przyjaźni. Wspominki i wesoło spędzony czas gwarantowany. A może okaże się, że nadal macie ze sobą wiele wspólnego? Poza tym będziesz szukał inspiracji w ludziach, książkach czy filmach. A jeśli będziesz trochę zamyślony i roztargniony, to przyjrzyj się swojej diecie.

BLIŹNIĘTA
21 maja – 21 czerwca

Postanowisz uporać się z zaległymi sprawami rodzinnymi czy domowymi. Wytrzepiesz dywan, posprzątasz lub poukładasz w szafach i wyrzucisz stare rzeczy. Może nawet jakiś większy remont przyjdzie ci do głowy? We wszystkim możesz liczyć na pomoc najbliższych: praca pójdzie szybko, a po wszystkim będziecie mieli czas, żeby wybrać się na jakiś wypad za miasto.

RAK
22 czerwca – 22 lipca

Prawie wszyscy narzekają na upały, ale ty niekoniecznie: jeżeli jesteś właśnie na urlopie, który jest i będzie bardzo udany. Poczujesz się młodszy, weselszy i energiczniejszy. Jeżeli na urlopie nie jesteś, to możesz liczyć na niespodziewane spotkania i szczęśliwe zbiegi okoliczności. Spotkasz kogoś, kto cię bardzo rozweseli.

LEW
23 lipca – 23 sierpnia

Przed tobą sympatyczny czas, pełen spotkań i radosnych wydarzeń. Będziesz plotkował i żartował. Ten tydzień sprzyja także szkoleniom i wyjazdom służbowym. W sumie będzie trochę więcej pracy, ale się nie przemęczysz. Wprost przeciwnie: nabierzesz wigoru i energii. A dzięki urokowi osobistemu wyjaśnisz ewentualne nieporozumienia w pracy.

PANNA
24 sierpnia – 23 września

Planety zapewnią ci sympatię ludzi i powodzenie w miłości. Zaobrączkowanych czekają dobre dni, a single będą poznawać ciekawych ludzi w swoim otoczeniu. To również dobry czas na realizację różnych planów, na przykład wymiany garderoby i zmiany stylu. Albo szukanie ofert na wakacyjny super wyjazd.

WAGA
24 września – 23 października

Umówisz się z kimś, kogo dawno nie widziałeś. Wiadomość od bliskiej osoby sprawi ci radość. Dostaniesz zaproszenie od rodziny. Będziesz się szykować na wesele lub inną ważną uroczystość. Mówiąc krótko: przełom czerwca i lipca to dla Wąg świetny czas na nawiązywanie i podtrzymywanie przyjaźni czy dobrych znajomości.

SKORPION
24 października – 22 listopada

Będziesz rozwijał swoje pasje, a cechowały cię będą skuteczność i pomysłowość. W życiu osobistym będą miłe niespodzianki. Dostaniesz piękny prezent i usłyszysz komplementy. Na różne wydarzenia będziesz reagował bardzo spokojnie. Okaże się, że jesteś bardzo dobrym mówcą i zdobędziesz poparcie w szerszym gronie.

STRZELEC
23 listopada – 21 grudnia

Ten czas stanie pod znakiem spraw finansowych. Pieniądzy w portfelu będzie więcej, ale mogą się pojawić nagłe wydatki. Przyjdzie jakiś większy rachunek, który trzeba będzie zapłacić albo przypomnisz sobie o jakichś zaległościach. Poza tym zajmiesz się upiększaniem mieszkania, albo zechcesz także zmienić swój wygląd. Przed tobą wizyta u fryzjera lub kosmetyczki.

KOZIOROŻEC
22 grudnia – 20 stycznia

Często będziesz brał udział w spotkaniach rodzinnych: urodziny, chrzciny, wesela... Możesz też spodziewać się większej liczby obowiązków w pracy związanych albo z urlopami współpracowników, albo z nowymi zadaniami czy projektami. Poradziś sobie bez problemów i zyskasz uznanie przełożonych. Ktoś pomoże ci odkryć nową umiejętność lub pasję.

WODNIK
21 stycznia – 19 lutego

Zajmiesz się czymś, co cię bardzo zainteresuje i zapragniesz się rozwijać w tym kierunku. Nowe zajęcie mocno cię pochłonie i na nic innego – poza pracą i codziennymi obowiązkami – nie zostanie ci już wiele czasu. Ale nie zapominać o najbliższych i chociaż w weekend wygospodaruj parę godzin na wycieczkę, wyjście do kina czy obiad w nowej restauracji.

RYBY
20 lutego – 20 marca

Bliscy zaczną chwalić twoje dokonania. Nie tylko te w dziedzinie zawodowej, ale także to, co robisz w domu. Usłyszysz wiele pochwał. Poprawi ci się od tego humor i z zapalem przystąpisz do realizacji codziennych obowiązków. A przy tym wszystkim nie zabraknie ci okazji do spotkań i żartów.

HANDEL

SKUPUJEMY motocykle, antyki, starocie, pamiątki z PRL 698693846

114919L01-A

SPRZEDAŻ

GARAŻE blaszane, bramy garażowe, kojce dla psów. Transport, montaż gratis - cały kraj, raty! www.konstal-garaze.pl, tel. 604-397-105, 512-182-312, 81/440-51-08, 84/539-81-91.

002119L01-A

MOTORYZACJA**USŁUGI**

AUTO-GAZ, Lublin, ul. Rowerowa 4a. Profesjonalny montaż instalacji, sekwencyjny wtrysk gazu od 1900 zł, serwis, legalizacja zbiorników (od 1992 r). Naprawa pomp vialle. Instalacje holenderskie. (81)534-51-37, 602-388-665, www.primagaz.pl

057219L01-A

ZŁOMOWANIE i SKUP POJAZDÓW

- gwarantujemy konkurencyjne ceny
- płacimy gotówką
- pojazdy odbieramy własnym transportem
- wydajemy zaświadczenia o zezłomowaniu pojazdu
- prowadzimy sprzedaż części samochodowych

605 312 552

ZŁOM-WTÓR

KRAŚNIK, ul. Kolejowa 58
tel. 81 8252206
kom. 730 555 000
kom. 607 368 909
www.zlom-wtor.pl

p2710

www.puk.lublin.pl

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

Całodobowo 81 744 50 31, 503 02 68 83

♦ Usługi międzynarodowe ♦ Prosektorium i sala pożegnań ♦ Oprawa muzyczna ceremonii ♦ Kwiaty ♦ Kremacje ♦ Trumny, Urny ♦ Ekshumacje, pogłębianie grobów ♦ Sprzedaż nowych grobów ♦ Namiot pogrzebowy

in196 26

STYKS[®]
Sp. z o.o.

20-325 Lublin
ul. Cmentarna 6

Pełen zakres usług pogrzebowych

Dyżur całodobowy: **tel. 81 744-02-03**

tel. 195-88 bezpłatny

Punkty usługowe w Lublinie:

- **ul. Cmentarna 6**
- **ul. Lipowa – tel. 81 532-56-62**
- **przy Cmentarzu na Unickiej – tel. 607-276-868**

Na Cmentarzach przy ul. LIPOWEJ i ul. UNICKIEJ zapewniamy karawan-Melex do przewozu trumny i wieńców

in217 39

SKUP AUT

krajowych lub zagranicznych od 1998 r.

do 20.000 zł rozbite, uszkodzone, w każdej postaci, w całości lub na części auta do kasacji.

Także wersje angielskie oraz części. Transport i oględziny gratis

503 610 319; 510 644 013

in218 45

NAPRAWY

OGRODNIK - USŁUGI: cięcie i przycinanie drzew i żywopłotów, koszenie i pielęgnacja trawy, usuwanie drzew, usługi z piłą motorową, odnawianie ogrodów. Tel. 694706823

122219L01-A

TELEWIZORY, magnetowidy, wieże, anteny stelitarnie, instalacje antenowe, darmowa telewizja cyfrowa, kamery i aparaty cyfrowe. Dojazd gratis, gwarancja, solinie, tanio. Tel. 81/740-42-82, 601-237-374.

095019L01-A

NIERUCHOMOŚCI

ATRAKCYJNA nieruchomość do wynajęcia w Lublinie. Spółka Bać-Pol S.A. w restrukturyzacji ma do wynajęcia nieruchomość położoną w Lublinie, przy ul. Droga Męczenników Majdanka 74J, działka gruntu o łącznej pow. 1,5126 ha, zabudowana budynkiem magazynowo-biurowym o pow. 4454,38 m2. Informacje dotyczące zasad wynajmu oraz przedmiotowej nieruchomości można uzyskać pod nr tel. 510 007 393 lub adresem e-mail: ireneusz.wegrzyn@bacpol.com.pl.

111219L01-A

DZIAŁKI

PANIEŃSZCZYNA. Sprzedam dwie działki budowlane lub całość (27 arów). Cena do uzgodnienia. Tel. 664 624 657.

122619L01-A

SPRZEDAM DZIAŁKĘ, JEZIORO BIAŁE / TARASIUKI, 1290 M², PEŁNE MEDIA, PROJEKT DOMKU, OGRODZONA. 129 000 PLN. Tel. 500 608 007.

118519L01-A

SPRZEDAM

SPRZEDAM dom 100 mkw. Kodeń nad Bugiem stan surowy, prąd, woda, kanalizacja. 505-259-822.

124219L01-A

PRACA

111019L01-A

NIEMIECKA firma zatrudni w Niemczech na umowę o pracę, osoby do pakowania wyrobów mięsnych, temp. ok.+1C. Nie wymagamy doświadczenia ani znajomości niemieckiego. CV:informacja@op.pl ; Tel. 795-295-226, 883-815-341.

267219L01-A

LEKARZA stomatologa zatrudnię. Warunki do uzgodnienia. tel. 669-933-577.

112419L01-B

ZATRUDNIĘ PRACOWNIKÓW BUDOWLANYCH DO ROBÓT DOCIEPLENIOWYCH -> tel.609-483-415

122319L01-A

Zatrudnimy
STOLARZA
do produkcji schodów

z zakwaterowaniem, osoby w ciężkiej sytuacji materialnej lub mieszkaniowej również zapraszamy do kontaktu. Praca w woj. Świętokrzyskim, k. Starachowic.
tel. **697 418 394**

in218 96

USŁUGI

PRANIE PIERZA, WYRÓB KOŁDER I PODUSZEK Z PUCHU, PIERZA, ANILANY. RENOWACJA I PRZERÓBKPIERZYN. PIERZE OD KAŻDEGO KLIENTA CZYŚCIMY OSOBNO. LUBLIN, BURSAKI 15 A W GODZ. 10-16, TEL. 81/7472512, 661279497.

044719L01-A

BUDOWLANE

PODŁOGI, parkiety, układanie, cyklinowanie, tarasy drewniane, panele ceramiczne, okna: wycena, montaż. Remonty budowlane, wykończenia. Jakość, niska cena, doświadczenie, terminowość. Tel. 602-657-722

091319L01-A

DOCIEPLENIA budynków, elewacje - kompleksowo, tel. 506-123-602, 506-123-604.

088919L01-A

HYDRAULIKA, gaz, glazura, elektryka. Remonty kompleksowo-wykończeniowe, adaptacja pomieszczeń, płyty g-k, usługi z dofinansowania przez PEFRON za pośrednictwem MOPR, tel. 501-035-412.

074819L01-A

ZDROWIE

EXPRESS-DENT stomatologia zachowawcza, protetyka, umowa z NFZ; ul. Hipoteczna 2, tel. 81 743 62 60; ul. Staszica 8, tel. 81 534 62 60; ul. Staszica 12, tel. 81 534 62 70, www.express-dent.pl.

112419L01-A

APARATY SŁUCHOWE dobór, sprzedaż, serwis na miejscu, refundacje, wizyty domowe, raty, **FIRMA MEDIKA JERZY KAPITAN**, LUBLIN, ul. Nowowiejskiego 2a, LUBARTÓW, ul. Cicha 19, KRASNYSTAW, ul. Browarna 6, 81/473-54-01, 668-277-760

272619L01-A

masz firmę?

Zamów ogłoszenie drobne w Dzienniku Wschodnim!

Tylko 100 zł* netto za miesiąc

* o szczegóły pytaj w Biurze Ogłoszeń Dziennika Wschodniego

81 46 26 820
reklama@dziennikwschodni.pl

bi0010

LUBELSKIE CENTRUM SŁUCHU I MOWY SŁUCHMED

Poradnie:

- Audiologiczna
- Foniatryczna
- Otolaryngologiczna
- Neurologiczna
- Logopedyczna oraz wiele innych

• **Kompleksowe badania słuchu dzieci i dorosłych**

• **Endoskopowe badania trzeciego migdałka (fiberoskopia)**

- Videostroboskopia krtani
- Inhalacje AMSA
- Kriochirurgia
- Fizjoterapia
- Badania EMG
- Diagnostyka i terapia APD
- Terapia Tomatis

Badania błędnika diagnozujące zawroty głowy – VNG, VHIT
www.nzoz.sluchmed.pl

Lublin, ul. Chodźki 3, lok. 8
Rejestracja
81 443 04 44

p3352

- Poradnie specjalistyczne
- Laboratorium
- Badania i zabiegi diagnostyczne

tel. 81 532 37 11
www.luxmedlublin.pl

in210 90

MEDICAL
HAIR & ESTHETIC

RADIOLOGIA

- USG DOPPLER
- USG piersi
- USG jamy brzusznej
- USG tarczycy
- USG ślinianek
- USG węzłów chłonnych
- USG szyi
- USG tkanki podskórnej
- USG układu moczowego
- USG gruczołu krokowego
- USG ginekologiczne

Centrum Medyczne Medical Esthetic

GSM 609 202 229, 81 740 90 30

ul. Braci Wieniawskich 12B
Lublin (Czechów)
www.medical1.pl

in218 50

Praca na plantacji borówki amerykańskiej w Turkowicach
22-546 Turkowice

- ▶ Praca przy zbiorze owoców
- ▶ Umowa zlecenie
- ▶ Zatrudnienie po ukończeniu 16 lat
- ▶ Sezon trwa od lipca do września
- ▶ Praca od poniedziałku do soboty
- ▶ Cena za zebrany kg od 2,50 zł do 3,50 zł
- ▶ Płaca do 10-go dnia następnego miesiąca
- ▶ Możliwość pobrania zaliczki
- ▶ Możliwość dowozu większej grupy osób
- ▶ Zgłoszenia osób chętnych do pracy przyjmujemy od 15 maja

Więcej informacji pod nr tel: 697 986 589, 602 347 518 oraz w biurze: Turkowice 123, 22-546 Turkowice

in215 20

STACJA DEMONTAŻU POJAZDÓW

z okolic
Lublin • Chełm • Zamość
odbior auta od klienta
tel. **608 883 933**

in213 90

Wędkarska kuchnia

Najlepsze ryby przyrządzają wędkarze. Dziś trochę tajemnic i przepisów z wędkarskiej kuchni. Zaczynamy od śledzia, a potem jedziemy na ryby

WALDEMAR SULISZ

Zacznijmy od śledzi. Písali o nich poeci, písali pięknie Czesław Miłosz: Panie Boże, lubię dżem truskawkowy/I ciemną słodycz kobiecego ciała./Jak też wódkę mrozoną,/śledzie w oliwie./ Zapachy: cynamonu i goździków./Jakiż więc ze mnie prorok?

Artur Popek, znakomity artysta lubelski namalował przed laty na „Święto Śledzia” w Lublinie obraz, który zatytułował: „Śledź w Zalewie Zemborzyckim”. Wicet teraz o śledziach, a potem jedziemy nad Zalew Zemborzycki złapać parę rybek.

Małgorzata Kalicińska o śledziach

Śledzie się pojawiały, owszem, ale nie były tak dostępne jak zazwyczaj, w czasach pokoju, gdy zwłaszcza w żydowskich sklepach leżały w beczkach solone, duże, do filetowania, z widoczną iką albo mleczem (z którego robiono tak zwaną śmietanę śledziową czyli rozcierano mlecz solonego śledzia ze śmietaną), i mniejsze zwane ulikami, tłuszcjsze i znakomite w marynacie.

Moja córka lubiła je wyjadać wprost ze słoika, ciągnąc rybkę za ogon i pakując powoli do ust. Kupowałam jej czasem, gdy jechałam po nią do szkoły.

– A jak się ty się dziś będziesz całować? – żartowałam prowadząc samochód.

– Dzisiaj nie planuję – odpowiadała, sięgając po następne.

Pod domem oddawała mi pustego słoika z radością na twarzy. Podobnie umiała wciąć cały słoik marynowanych prawdziwków, wołała to od pizzy i batoników.

Rybka lubi pływać

To popularne powiedzenie przez lata zmarginalizowało rolę ryb w polskiej i lubelskiej kuchni. Jeszcze w PRL-u można było zjeść znakomite ryby w słynnych restauracjach: Rarytas w Piaskach czy Przysław w Głusku.

– Na każdym ze stolików stały cztery szklanki i woda. Z bufetu zamawiali karpia w śmietanie i wódkę – opowiada Czesław Bednarczuk, który był kierownikiem restauracji „Rarytas”.

Dziś doskonałą rybę można jeszcze zjeść w Zajeździe Rybackim Pustelnia koło Opola Lubelskiego. Lub w Złotej Rybce w Garbowie. Tam można było zamówić wybornego karpia w śmietanie. To już legendarne danie przechodzi do historii i coraz mniej jest restauracji, gdzie można klasycznego karpia skosztować. A szkoda, bo w XVII wieku Polacy byli mistrzami w przyrządzaniu ryb, a Europejczycy uczyli się tego od nas.

Na kolację podczas niedawnego festiwalu Czas Dobrego Sera i Wina Wojciech Modest Amaro przyrządził także rybę. Wybrał dzikiego suma. A podał go w następującym zestawie: sum/pomidor/cukinia, do tego wino: Susinaro, Filippi 2013

FOT. MAŁGORZATA SULISZ (2)

Karp śmietanie

Składniki: 1 karp (1-1,5 kg), sól, pieprz, 2 łyżki mąki, 50 ml oleju, 4 łyżki masła, 1 cebula, 1/2 l śmietany 22%.

Wykonanie: karpia sprząwić i pokroić na dzwonka. Oprószyć solą oraz pieprzem i odłożyć na godzinę w chłodne miejsce. Następnie obtoczyć dzwonka w mące i smażyć na oleju oraz trzech łyżkach masła. Przełożyć do naczynia żaroodpornego wysmarowanego resztą masła. Na tłuszczu pozostałym ze smażenia karpia uduścić obraną i posiekaną cebulę, a gdy się zeszkli, posypać nią karpia. Pocać całość śmietaną doprawioną solą i pieprzem. Zapiekać 15-20 minut w temp. 180°C.

Przepisy z Garbowa: Karp pod pierzynką z cebuli

Składniki: 1 karp, 1 cebula, cytryna, zielony koperek, sól, pieprz, mąka, olej.

Wykonanie: karpia sprząwić, podzielić na dzwonka, doprawić, obtoczyć w mące, usmażyć na oleju. Nakryć plastrami cebuli, przykryć, dusić kilka minut.

Hit. Lin w śmietanie

Składniki: 1 kg lina, 5 dag masła, łyżka mąki, 3/4 szklanki śmietany, sól, pieprz, przyprawa do ryb.

Wykonanie: liny umyć, oczyścić ze śluzu, oskrobać,

wypatroszyć, umyć. Można spróbować bez skrobania, bo łuska pieczonego lina rozpuszcza się. Posolić, natrzeć przyprawą, zostawić na kilka godzin. Rozgrzać masło na patelni i obsmażyć liny na złoto z obu stron. Lina ułożyć w brytfannie, pocać tłustą śmietaną, posypać świeżo zmieloną pieprzem i wstawić do piekarnika na 20 minut. Piec w temperaturze 170 st. C. Podawać z ziemniakami z wody.

I tak: „Lin oczyszczony parzy się, kraje w kawałki, soli i dusi się w maśle

z drobno usiekaną cebulą. Dolewa się do niego od czasu do czasu smaku wygotowanego z włoszczyzny, a w końcu zakrusza się tartą bułką i podaje na stół.” (Jarosław Dumanowski, Lin po żydowsku, XIX wiek)

Pstrąg na niebiesko

Składniki: 1 pstrąg, 2 szklanki wody, 1 łyżka octu, włoszczyzna, 1 łyżka masła, sól.

Wykonanie: do głębokiego garnka wlać wodę z octem, sól i obraną, umytą i pokro-

joną włoszczyznę. Gotować 10 minut. Zdjąć garnek z ognia i włożyć oczyszczony pstrąg, który zbłękitnieje. Postawić garnek ponownie na ogniu i gotować 30 minut. Nie wolno dopuścić do wrzenia. Wyjąć pstrąga i posmarować masłem.

Ryba z pieca

Składniki: 1 rybka z Zalewu Zembrzyckiego, 3 łyżki masła, sok z cytryny, sól, biały pieprz.

Wykonanie: sprząwioną rybę dokładnie natrzeć grubą solą i pieprzem. Na

zewnątrz i w środku. Skropić cytryną. Posmarować masłem. Lub olejem lnianym.

Położyć na brytfance. Podlać 3 łyżkami wody i wstawić do gorącego piekarnika. Kiedy pięknie się zarumieni, obrócić na drugą stronę. Gdy ryba będzie złocista, zmniejszyć ogień i podlewać powstałym sosem z pieczenia.

Zupa wędkarska

Wedle receptury Jana Kościuszki, twórcy sławnej sieci „Chłopskie Jadło”: Ryby drobne wziąć, a pilnować, żeby ze słodkiej wody były - z rzecznych każda się nada. Ryby sprząwić tak, żeby tylko trzewia z nich wyciąć i oczy wylupić, a tak sporządzone lekko tylko spłukać. Ryby w garnku ułożyć i wodą tylko do przykrycia zalać.

Osobno zsiekać jakie kto ma jarzyny i dodać. Papryki ostrej sypnąć, na małym ogniu gotować i tak pod przykryciem parę godzin trzymać, aż wszystkie ości rozmiękną, a ryby cały klej puszcza. Warunek jeden jest taki, by mało wody było, co sprawi, że cały smak w niej zostanie.

Po ugotowaniu, na dobrym sicie łyżką drewnianą przecierając, wywar z nich do osobnego garnka przelać. Dawać z robionym makaronem, na tłuszczu lekko podsmażonym.

Sum Modesta Amaro

